

ex delicto occulto provenientius dispensare, excepta ea, quae oritur ex homicidio voluntario, & in quibuscunque casibus occultis etiam Sedi Apostolicae reservatis delinquentes quoscunque sibi subditos in diecesi sua per se ipsos, aut Vicarium ad id specialiter deputandum in foro conscientiae gratis absolvere. Idemque in crimine haereticis tantum, non autem eorum Vicariis est permittum.

Nec refert quod Hostien. in c. Nisi cum pridem. num. 74. in verbo Culpa lateat, & post eum Joan. Andr. num. 53 supra de veniunt. dicant peccatum latens non induere irregularitatem, in qua requiritur Praelati dispensatio; sed irregularitatem, etiam si illius culpa lateat, bene requirere dispensationem, quia hoc verum non esse constat aperte ex decreto d. cap. 6. ubi apparet ex delicto occulto provenire irregularitatem, in qua superioris dispensatio requiritur: multa enim sunt crimina, quae utcumque occulta impediunt ordinis executionem, etiam post peractam poenitentiam, c. Inquisitionis infra de accusat. d. cap. Nisi cum pridem, §. Propter conscientiam, ut ibi dixi, atque ita indultum Concilij non est inutile.

Porro ex sententia S. Congregationis Concilij Episcopi illarum regionum, in quibus Conc. adhuc receptum non est, non possunt uti facultate in hoc decreto concessa. Nec Praelati Regularium, atque alij Abbates jurisdictionem habentes quasi-episcopalem, & Sedi Apostolicae immediate subiecti, sed tantum Episcopi.

De Cardinalibus autem, qui habent titulos ecclesiarum Urbis, cum dubitatum esset an possent in suis ecclesijs Titularibus, & in earum subditis uti illis facultatibus, quae a Concilio Tridentino tributae sunt Episcopis in suis civitatibus, & diecesibus, & specialiter illis, quae comprehenduntur hoc decreto: discussio articulo Gregor. XIII. dixit se nolle ea, quae Episcopis concessa sunt a Concilio Tridentino competere Cardinalibus in suis titulis, quia licet habeant quasi episcopalem jurisdictionem, ibi tamen vere, & proprie Episcopi non sunt. Quod dictum interpretata est S. Congregatio approbante Summo Pontifice quoad facultates concessas Episcopis a Concilio. Unde extra illas salva manebit jurisdictione Cardinalium in suis titulis prout Doctores illis attribuant in c. His quae de major. & obedi.

Sed quaeritur an Episcopus possit dispensare in irregularitate proveniente ex mutilatione membri in casibus occultis ex decreto d. cap. 6. sess. 24. Non videtur, quia cum a Conc. excipiantur ea irregularitas, quae provenit ex homicidio voluntario, videtur etiam excepta irregularitas, quae provenit ex membri mutilatione, quae illi equiparatur, ut per gloss. in Clem. 1. in verbo Mutilat. de homicid. Sed contrarium respondit S. Congregatio ejusdem Concilij interpretans ab Episcopo Cremonensi consulta; quia equiparatio homicidij, & mutilationis ibi fit quoad incurrendam ipsam irregularitatem. At praesens quaestio est quoad facultatem dispensandi super ea. Et quamvis Summa Angel. in verbo Homicidium, §. num. 3. videatur sentire idem etiam quoad dispensationem. Tamen gloss. in d. Clem.

Sed quaeritur an Episcopus possit dispensare in d. cap. 6. sess. 24. in casibus occultis post concilium ex nova lege Sedi Apostolicae reservatis etiam cum clausula, Non obstantibus, absolvere possit. S. Congregatio censuit non posse. Et in specie cum dubitatum fuerit, an Episcopus, & Inquisitores possint hodie ex d. cap. 6. sess. 24. absolvere lapsos in haeresim, non obstante Bulla Cenae Domini: censuit eam Bullam derogasse decreto, cap. 6. Unde frustra nonnulli ex recentioribus Theologis hunc articulum in controversiam adducunt, cum habeamus claram determinationem S. Congreg. Praeterea cum dubitasset Archiepiscopus Florentinus an vigore, cap. 6. sess. 24. possit absolvere quamdam Monialem, quae occulte, & ad malam finem fregerat clausuram, non obstante Bulla Pij V. quae videtur habere locum in casu publico: variatum est sententis; nam ex decem Cardinalibus, tres censuerunt Bullam intelligendam esse etiam in occultis, quia illius verba sunt generalia, & est tantum exceptus casus nisi in mortis articulo, &c. Et quia jam declaratum Bullam Cenae Domini, quae prohibet ab alijs absolvi, habere locum etiam in occultis. Et quia cum Bulla sit consecrata post Concilium, censetur derogasse Concilio. Quatuor censuerunt eam Bullam non habere locum in casibus occultis. Reliqui autem tres dixerunt agendum cum Sanctissimo, qui declaravit Bullam Pij V. habere locum etiam in occultis. Tamen concessit facultatem Archiepiscopo absolvendi illam Monialem. Unde postea S. Congregatio generaliter consultata, An si Monialis aliquis monasterij jurisdictioni Regularium subiecti secrete deliquerit in materia clausurae, in foro conscientiae absolvi possit vigore ejusdem decreti ab Episcopo, cui tamen delegato in ijs, quae ad clausuram pertinent, auctoritas tributa est decreto, cap. 5. sess. 25. De Regular. stante praedicta Bulla Pij V. respondit non posse. Episcopo autem lapsio in aliquod delictum, de quo in d. cap. 6. sess. 24. ex sententia S. Congregationis licet ad se absolvendum proprium ipsius Conflorem deputare cum eadem auctoritate quam ipse possit, ex eodem cap. 6. in alios sibi subditos exercere, etiam si Episcopus Romae esset, & sic extra suam diecesim.

Sed cum esset quaesitum An forensis, qui habet domum, & commoratur in civitate, vel diecesi, diceretur subditus Episcopo illius civitatis, vel diecesis, cum ibidem ecclesiastica sacramenta percipere teneretur; & ita an ab eodem Episcopo absolvi possit in casibus dicti cap. 6. quamvis crimen sit alibi commissum; Gregorius XIII. audita relatione Congregationis declaravit posse absolvi in Sacramento poenitentiae ab illo Episcopo, in cuius civitate, vel diecesi commoratur, sed non dispensari.

loquitur tantum quoad ipsam irregularitatem, & ita quoque Hermannus sentit.

Sed numquid Episcopis facultate sibi tributa in d. cap. 6. sess. 24. in casibus occultis post concilium ex nova lege Sedi Apostolicae reservatis etiam cum clausula, Non obstantibus, absolvere possit. S. Congregatio censuit non posse.

In specie cum dubitatum fuerit, an Episcopus, & Inquisitores possint hodie ex d. cap. 6. sess. 24. absolvere lapsos in haeresim, non obstante Bulla Cenae Domini: censuit eam Bullam derogasse decreto, cap. 6. Unde frustra nonnulli ex recentioribus Theologis hunc articulum in controversiam adducunt, cum habeamus claram determinationem S. Congreg. Praeterea cum dubitasset Archiepiscopus Florentinus an vigore, cap. 6. sess. 24. possit absolvere quamdam Monialem, quae occulte, & ad malam finem fregerat clausuram, non obstante Bulla Pij V. quae videtur habere locum in casu publico: variatum est sententis; nam ex decem Cardinalibus, tres censuerunt Bullam intelligendam esse etiam in occultis, quia illius verba sunt generalia, & est tantum exceptus casus nisi in mortis articulo, &c. Et quia jam declaratum Bullam Cenae Domini, quae prohibet ab alijs absolvi, habere locum etiam in occultis. Et quia cum Bulla sit consecrata post Concilium, censetur derogasse Concilio. Quatuor censuerunt eam Bullam non habere locum in casibus occultis. Reliqui autem tres dixerunt agendum cum Sanctissimo, qui declaravit Bullam Pij V. habere locum etiam in occultis. Tamen concessit facultatem Archiepiscopo absolvendi illam Monialem. Unde postea S. Congregatio generaliter consultata, An si Monialis aliquis monasterij jurisdictioni Regularium subiecti secrete deliquerit in materia clausurae, in foro conscientiae absolvi possit vigore ejusdem decreti ab Episcopo, cui tamen delegato in ijs, quae ad clausuram pertinent, auctoritas tributa est decreto, cap. 5. sess. 25. De Regular. stante praedicta Bulla Pij V. respondit non posse. Episcopo autem lapsio in aliquod delictum, de quo in d. cap. 6. sess. 24. ex sententia S. Congregationis licet ad se absolvendum proprium ipsius Conflorem deputare cum eadem auctoritate quam ipse possit, ex eodem cap. 6. in alios sibi subditos exercere, etiam si Episcopus Romae esset, & sic extra suam diecesim.

Sed cum esset quaesitum An forensis, qui habet domum, & commoratur in civitate, vel diecesi, diceretur subditus Episcopo illius civitatis, vel diecesis, cum ibidem ecclesiastica sacramenta percipere teneretur; & ita an ab eodem Episcopo absolvi possit in casibus dicti cap. 6. quamvis crimen sit alibi commissum; Gregorius XIII. audita relatione Congregationis declaravit posse absolvi in Sacramento poenitentiae ab illo Episcopo, in cuius civitate, vel diecesi commoratur, sed non dispensari.

Nec postea probavit Gregorius distinctionem Abb. in c. Omnis utriusque, de poenit. & remiss. nam suborta dubitatione, an dispositio Conc. Trident. in d. cap. 6. sess. 24. quod liceat Episcopis in quibuscumque casibus occultis etiam Sedi Apostolicae reservatis delinquentes sibi subditos in diecesi sua in foro conscientiae gratis absolvere, comprehendat forenses fungentes Praetoribus

toribus, vel Medici officio, & commorantem in civitate, vel diecesi, ad id ut tanquam subditus, ex quo ibi Ecclesiastica sacramenta perciperentur, debeat censeri: S. Congregatio censuit Episcopum posse hos absolvere tanquam vere subditos ex facultate ei attributa d. cap. 6. possitem dispensare quando est materia conjuncta, nempe idem factum in eadem persona concurrens, ex quo & peccatum, & irregularitas incurritur, ex Doctrina Abb. in c. Omnis utriusque, num. 23. de poenit. & Remiss. Verum relata ad Gregorium XIII. Congregationis sententia, Sanctitas Sua dixit posse Episcopum absolvere dumtaxat in Sacramento poenit. non autem dispensare.

Sed quaerens an delictum coram uno, aut duobus testibus dicatur occultum ad id ut Episcopus cum delinquentis possit dispensare in foro conscientiae, juxta d. cap. 6. S. Congregatio hac de re consultata censuit hoc tamen ex dispositione juris communis. Postea tandem cum dubitatum esset an absolutus, & dispensatus a proprio Episcopo in materia delicti perpetrati coram duobus, vel tribus testibus, quod tamen non fuit notorium; esset tutus in conscientia: Respondit non esse tutum, quia Concilium utitur termino occulto, quod proprie loquendo est illud, quod probari non potest. Abb. in c. Vespra, de cohob. Cler. & Mulier. At per duos testes probari potest & verba Concilij debent accipi secundum proprietatem.

Episcopus, qui renunciavit loco tantum, invitatus potest ordinare sicut prius si vero & dignitatis, characterem imprimi; sed non confert executionem & num. seqq. Dispensat Episcopus suus cum ordinato ad minores, vel ignominer ad sacros ab Episcopo, qui renunciavit loco, & dignitati. ibidem.

Ordinis potestas per reformationem Episcopi mortificatur, sed non funditus moritur.

Character Episcopalis anima infusus a Deo per ministerium hominis deleri non potest & num. 34. & seqq.

Resignatio non subtrahit Episcopo ordinem, sed executionem.

Ordini renunciare quid importet.

Episcopus, qui renunciavit ordini, potest de licentia Papae executionem reassumere, sine nova consecratione.

Character ordinis, habitus, & exercitium qualiter considerentur in ordinante.

Episcopus an sit ordo sacramentalis imprimens characterem, latissime discutitur, usque in finem.

Opinio eorum, qui dixerunt Episcopatum non fuisse

Christo institutum, refellitur tanquam erronea & num. 69. & seqq.

Episcopatum non esse ordinem, prout est sacramentum, sed prout est officium, & potestas ad actus hierarchicos, qui Auctores senserunt.

Ordo Episcoporum quadripartitus est & num. 70.

Concilium Florentinum, & Tridentinum expenditur pro sententia Theologorum & num. 78.

Ordo non praesupponit characterem alterius ordinis ex necessitate Sacramenti & num. 81.

Ordinatus in Presbyterum omisso Diaconatu, vel Subdiaconatu recipit characterem, licet non ordinis executionem.

Episcopalis consecrationis fundamentum est Sacramentum, sine quo nihil recipitur.

Contrarium num. 79. Declaratur num. 81.

Ordinis Sacramentum confertur in Sabbathis quatuor Temporum; Episcopatus vero tantum in Dominica.

Episcopi consecratio non fuit instituta immediate a Christo.

Contrarium. num. 80. & seqq. & num. 85.

Iacobus Frater Domini fuit primus Episcopus ab apostolo ordinatus & num. 85.

Evangeliorum liber non potuit esse materia consecrationis Episcopalis ante obitum Christi & cur & num. 86.

Ordo secundum quod est Sacramentum; ordinatur spiritaliter ad Sacramentum Eucharistiae.

Declaratur num. 88. & seqq.

Episcopus quo ad Sacramentum Eucharistiae non habet potestatem superiorem simplicis sacerdote.

Declaratur num. 88. & num. 92. & seqq.

Ordinum distinctio est propter Altaris sacrificium, post cuius summationem ulterius non est ordo, & num. 88. & 93.

Contrarium num. 90.

Ordo duplex, & de quo ordine intelligantur Canonici loquentes de ordine, & ordinatione Episcopi.

Ordines hierarchici tres a Dionysio assignantur. & num. 41.

Episcopi potestas quamvis sit indelebilis, tamen non habet rationem characteris.

Episcopatum esse ordinem sacramentalem, sed non distinctum ab ordine sacerdotali, qui Theologi tradiderunt.

Ordinem episcopalem imprimere characterem, & non esse Sacramentum non computantur.

Character sacerdotalis in impositione manuum extenditur ad potestatem ligandi, & solvendi.

Contrarium. num. 91.

Ordo unus est eminentior alio secundum quod proximius ordinatur ad Sacramentum Eucharistiae, & numero 88.

Actus consecrandi Eucharistiam, qui ad Sacerdotem pertinet est principior, & nobilior, quam actus consecrandi similes, qui pertinet ad Episcopum, & num. 93.

Fines est prior his, quae sunt ad finem.

Ordo Episcopalis est superior Presbyterali, & num. 93.

Canonice in quo differant ab opinione Theologorum circa ordinem Episcopalem.

Potestas, quae confertur Episcopo in consecratione, an attingat rationem characteris & num. 100.

Potestas conferendi minores ordines, quam accepit abbas in impositione manuum, potest in totum ab Ecclesia auferri.

Abbas benedictus ordinando post Ecclesia prohibitionem,

DE ORDINATIS Ab Episcopo, qui renunciavit Episcopatu.

Cap. Requisivit.

S Y M M A R I U M

- 1 Episcopus, qui renunciavit loco tantum, invitatus potest ordinare sicut prius si vero & dignitatis, characterem imprimi; sed non confert executionem & num. seqq.
- 2 Dispensat Episcopus suus cum ordinato ad minores, vel ignominer ad sacros ab Episcopo, qui renunciavit loco, & dignitati. ibidem.
- 3 Ordinis potestas per reformationem Episcopi mortificatur, sed non funditus moritur.
- 4 Character Episcopalis anima infusus a Deo per ministerium hominis deleri non potest & num. 34. & seqq.
- 5 Resignatio non subtrahit Episcopo ordinem, sed executionem.
- 6 Ordini renunciare quid importet.
- 7 Episcopus, qui renunciavit ordini, potest de licentia Papae executionem reassumere, sine nova consecratione.
- 8 Character ordinis, habitus, & exercitium qualiter considerentur in ordinante.
- 9 Episcopus an sit ordo sacramentalis imprimens characterem, latissime discutitur, usque in finem.
- 10 Opinio eorum, qui dixerunt Episcopatum non fuisse

- tionem, seu mandati revocationem, non imprimi characterem.
- 37 Papa potest facere de Monacho non Monachum.
- 38 Consecratio omnis, vel potestas in consecratione collata, auferri potest per Papam, præter sacramentali.
- Ras sacra. an possint in prophanos usus converti auctoritate Episcopi, ibid.
- 39 Ordinis potestas remanet in Episcopo etiam degradato.
- 40 Intellectus, c. Cleros, 21. dist.
- 41 Gradus appellatione quid veniat.
- 42 Intellectus, c. Perle, 25. dist.
- 43 Concilium Carthageniense quartum expenditur pro sententia Canonistarum.
- 44 Intellectus, c. Diaconos, 93. dist.
- 45 Intellectus, c. 1, 32. dist. & c. Quia sanctitas, 50. dist.
- 46 Sacerdotale officium potest esse sine Pontificali, sed non è converso, & num. 79. & seqq.
- 47 Episcopatum esse ordinem sacramentalem, & distinctum ab ordine Presbyterali deducitur ex Conc. Trid. & num. 71.
- 48 Dicitur, Cetera, est implicativa similium.
- 49 Canonis loquentes de ordine, & ordinatione Episcopi generaliter expenduntur.
- 50 Gratia in sacramentis confertur, non autem in sacris ceremoniis non essentialibus.
- 51 Ordinatio Episcopi gratiam confert.
- 52 Ordo quid sit.
- 53 Sacramentum quid.
- 54 Ordini Episcopatus convenit distinctio ordinis, & sacramenti.
- 55 Materia ordinis Episcopalis qua sit.
- 56 Inhibitiones in consecratione Episcopi non sunt de substantialia.
- 57 Opinio assentientium impositionem libri Evangeliorum non esse materiam ordinis Episcopalis, sed manuum impositionem, refellitur.
- 58 Græci conveniunt cum Romana Ecclesia in impositione libri Evangeliorum super cervicem Episcopi consecrandi.
- 59 Forma in ordinatione Episcopi, que sit.
- 60 Ordinum diversitas elicitur ex diversitate materie, & forme.
- 61 Item ex diversitate ministeriorum, & potestatis.
- 62 Episcopus non esse Presbyter superior, vel potestatem, quam habent confirmandi, & ordinandi esse cum Presbyteris communem, est hæresis, & num. 89.
- 63 Græci qua forma utantur in ordinatione Episcopi, Presbyteri, & Diaconi.
- 64 Potestas spiritalis duplex.
- 65 Cardinalis est major Episcopo dignitate, & officio, Episcopus est major ordine, & num. 67.
- 66 Episcopi sunt pares Apostolico quantum ad ordinem, & potestatem consecrationis.
- 67 Episcopus est major ordine Presbytero Cardinali.
- 68 Ordines a Christo instituti verè, & propriè sunt sacramentalium.
- 69 Ordo Episcopalis est ex divina institutione, & num. seqq.
- 70 Sacerdotium ordo bipartitus est.
- 71 Hierarchia ecclesiastica constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris.
- 72 Episcopum in primitiva ecclesia non fuisse distinctum à Presbytero in collatione sacramentorum, est error.
- 73 Episcopus in casibus in iure expressis actualiter de-

- gradatur adhibitis duodecim Episcopis.
- 74 Degradatio fit ab ordine tantum, & depositio verò ab officio, & dignitatibus.
- 75 Res omnis per quaslibet causas nascitur, per easdem dissolvitur.
- 76 Cardinalis depositus non retinet dignitatem, sed ordinem sacrum, qui erat impressus.
- 77 Ordines novem computantur in ecclesiastica, sicut in ecclesiæ hierarchia.
- 78 Dicitur, Sicut, est exemplificativa.
- 79 Ordinis episcopalis collatio an teneat si Episcopus non sit sacerdos, & non, seqq.
- 80 Intellectus cap. Ex litteris, de excels. Prælat.
- 81 Episcopatus cur præquirat, sacerdotium, & alij ordines non præquirant characterem ordinum inferiorum.
- 82 Episcopi actus principalis est Ministros Ecclesie ordinare.
- 83 Episcopus conferre non potest ordinem, quem non habet.
- 84 Episcopatus est summus ordo.
- 85 Intellectus cap. In novo, 21. distin. Petrus fuit primus Episcopus à Christo institutus, ibidem.
- 86 Episcopi tres in consecratione Episcopi sunt adhibendi ex necessitate Sacramenti.
- 87 Iacobum fratrem Domini tres Apostoli consecrarunt, sed unus tantum Episcopus, idest Petrus.
- Canon Apostolorum prius expenditur, ibidem.
- 88 Ordo Sacramentum alicui non requirit ad sui esse ministerium cooperativum in ipso actu consecrationis Eucharistia.
- 89 Ordo Episcopalis quam relationem habeat ad Eucharistia Sacramentum.
- 90 Character sacerdotalis non extenditur in ordinatione Episcopi, sed novus imprimitur.
- 91 Potestas tam est altior, quanto ad plura se extendit.
- 92 Episcopalis potestas in quo excedat potestatem Sacerdotalem.
- 93 Character ordinis præquirat ex necessitate Sacramenti characterem Baptismi.

REQUISIVIT. Episcopus, qui renunciavit loco tantum, invitatus conferre potest ordines sicut prius. Si verò & dignitati, cum ordinato per eum ad minores, vel ignoranter ad sacros dispensat Episcopus lusus; cum ordinato verò scienter ad sacros non dispensat. Hoc dicit secundum omnes. Et respectu minorum ordinum suit originaliter intellectus Vincentij, Goffredi, & Tancredi, qui exposuerunt litteram ibi; poterit, idest dispensative, ut refert Jo. Andr. num. 7. in ver. Poterit, & Card. in princip. in eod. ver. Dividitur in duas partes. In prima ponitur consultatio. In secunda responsio distinguens: ibi, respondendum. Et hæc iterum subdividitur, ibi, in secundo.

Nota primo secundum Anton. de Butr. num. 1. Abb. eod. num. in 1. not. ad, & Joan. de Anania in princ. duo jura concurrere in Episcopo. Primum jus dignitatis episcopalis coherens personæ, quod acquiritur per consecrationem. Secundum jus administrationis coherens loco, cui præstet, quod acquiritur per consecrationem, cap. Transmissam, supra de elect. Et quoniam potestas in his, quæ sunt in habitu ordinis residet in digni-

dignitate coherente personæ; quoad exercitium verò residet in loco, cui præstet, & in quo habet administrationem: Et hæc jura non sunt individua, seu inseparabiliter connexa, cum uni possit renunciari sine altero, si inchoetur à loco: inde fit ut Episcopus, qui renunciavit loco, idest administrationi, sed non dignitati possit illa quæ sunt ordinis, quoad habitum, sed non quoad exercitium, quia caret subditis, exemplo Episcop titularis clero, & populo carentis, ut in Clem. in plerisque de elect. & in decreto Concilij Tridentini cap. 2. sess. 14. quasi dicat bonus faber est, non deest ei nisi materia, super qua fabricet, ut formaliter dicunt hic Hostien. in princip. in ver. De ratione, & Joan. Andr. num. 7. in eod. ver. Unde si in subditis integretur per invitationem alterius Episcopi, qui habeat exercitium, utique poterit etiam ipse ordines illis conferre, ut hic, & in c. Cum nullus, de tempor. ordinat. lib. 6.

2. Secundò nota potestatem ordinis mortificari quidem per resignationem, quia Episcopus qui cedit loco, dignitati ordinis, executionem non confert; sed non funditus mori, quia ordinando bene imprimi characterem, ut hic, & in c. Consultationi, supra tit. 2. & hic notant Innoc. in ver. Executionem, Host. in princ. in ver. Permanere, Jo. Andr. num. 3. in ver. In ipsi, & Card. in princ. in eod. ver.

3. Rationem assignat Henric. Boich. ante med. quia semper remanet sibi character, & spirituale matrimonium, quod inter eum, & Ecclesiam generaliter intelligitur esse consummatum in consecratione, c. Licet, supra de translat. Et sic collige singulariter ex hac Decretali, potestatem ordinis Episcopalis esse indelebilem, quia character anima infusus à Deo per ministerium hominis auferri non potest. Quod quidem, 1. quest. 1. gloss. & DD. in cap. 1. & ibi divi infra de schismaticis. Et hoc insinuat gloss. hic in ver. Executionem, & Hostien. in eod. ver. num. 3. dum dicunt resignationem Episcopo non subtraxisse ordinem, sed executionem.

4. Nec obstat textus in c. Post translationem, in fine, supra de renunc. ubi patet Episcopum posse renunciare non tantum loco, & dignitati, sed etiam ordini, ut ibi, præsertim si locum tantum, & non ordinem resignavit. Nec non ibi: loco tantummodo cesserit memorato, & non ordini, vel etiam dignitati. Etenim illud verbum, ordinem, exponitur ibi à gloss. idest ordinis executionem, quia, inquit, characteri nemo potest renunciare.

5. Quinimò querit gloss. ibidem in ver. Ordini. Quid si Episcopus renunciaverit ordini, an nihilominus adhuc possit reassumere de licentia Papæ sine nova consecratione? Et resolvi potest; quia, inquit, characterem retinuit, c. Quod quidem, 1. q. 1. vers. Si forte militia, & c. Licet, 32. quest. 7. Et ideo sola executio sibi deest, quam reassumit de licentia Papæ. Et ita etiam declarat Innoc. hic in ver. Dignitati, ait enim: Idem quod hic appellat renunciare dignitati, supra de renunc. c. Post translationem, appellavit renunciare ordini, idest executioni ordinis, vel dignitatis: & sequuntur Joan. Andr. num. 4. vers. Et dicit Innoc. Cardin. num. 3. & communiter DD. in d. c. Post translationem. Habeo igitur hic optimum textum pro opinione Canonistarum, quòd

Episcopatus sit propriè ordo characterem imprimens. Unde bene secundum Anton. de Butr. hic num. 2. (in ordine, & in conferendo consideratur tria, character ordinis habitus, & exercitium. Primum quoad potestatem conferendi residet in characteri consecrationis, & dignitatis Episcopalis. Secundum residet in habitu dignitatis Episcopalis prout coheret personæ. Tertium residet in administratione dignitatis. Et ex hoc inferitur ut habens omnia hæc tria, conferat characterem, habitum, & executionem: habens primum, & secundum, conferat characterem, & habitum, sed non executionem; habens verò primum solum, conferat characterem. Et nota argumentum quod ex toto renunciatis dignitati Episcopali, non propterea ipsam quoad potentiam ordinandi perdit, quin ordinando characterem imprimat. Et secundum hoc hic aperte videtur probari quod Episcopatus est ordo, & habet characterem, alias ut positum ex toto tolleretur renunciatio) Hæc Antonius de Butrio, licet codex sit corruptus, quia deest secundum membrum, & sequitur Abb. num. 3. qui formalia verba Butrij, imò integrum illius lecturam super hoc capitulo ad litteram transulit in suam. Sed quia hic articulus gravissimus est, & apud Theologos valde controversus, operæ pretium duxi illum diligenter examinare: nam Doctores nostri leviter attingunt, nec materiam tractant ex principijs.

QUÆRO, an Episcopatus sit ordo sacramentalis imprimens characterem.

Antiqua, & celebris controversia, in qua non modo Catholici ab hæreticis dissent, & Theologi à Canonistis, sed nec Theologi conveniunt inter se. Unde in universum in hoc articulo quatuor sunt opiniones. Prima opinio est eorum qui affirmant Episcopatum non esse de jure divino, sed ex Pontificia institutione. Et hi procul dubio sentiunt Episcopatum non esse ordinem sacramentalem, cum sacramenta omnia, & in specie sacramentum ordinis sint immediatè ex institutione Christi, ut in Concilio Trident. sess. 7. de sacramen. can. 1. & sess. 23. de sacram. ordin. can. 3. Et hic quidem fuit quorundam hæreticorum error, quos novissime refert, & refellit Gabriel Valq. in 3. par. d. Thom. tom. 3. disput. 240. cap. 3. In quem lapsi sunt etiam nonnulli ex Catholicis, quos latè confutavimus in c. Quanto, supra de consecrat.

20. Secunda opinio est illorum Theologorum, qui cessant sentiant Episcopatum esse de jure divino, & in Ecclesia esse hierarchiam Dei ordinatione institutam; atque ad hanc hierarchicum ordinem Episcopos præcipuè pertinere, juxta catholicam veritatem hodie ab eodem Concilio distinctam sess. 23. de sacram. ordin. cap. 4. & can. 6. & 7. Tamen putant Episcopatum non esse ordinem propriè, prout est sacramentum, licet alia ratione ordo dici possit, videlicet quia est officium quoddam, & potestas ad actiones hierarchicas in corpore mystico Ecclesie, quam potestatem reliqui inferioris ordinis nullam habent. Quod docuerunt gravissimi Theologi, inter quos præcipuè numerantur Alber. Magn. in 4. distin. 24. art. 39. S. Thom. in 4. distin. 24. q. 3. art. 2. quest. 2. Richard. ead. dist. art. 5. quæ 2. & Palud. quest. 7. Capreol. dist. 25. quæ 1. art. 1. concl. 2. S. Bonaven.

- naven, in 2. par. dist. 24. art. 2. qu. 3. Scot. qu. 1. §. De secundo articulo. Thomas de Argentina quast. un. art. 2. ad 5. & 8. Abulen in cap. 16. Mathei. qu. 74. col. 2. Sylvest. in ver. Episcopus, quast. 1. Cajetan. tom. 2. opusc. qu. 1. De ord. Ferrarien. in 4. contra Gentes cap. 76. §. An huius evidenciam. Et hanc partem late tuetur Cardin. Turrecrem. inc. Cleros, num. 14. §. Ad quintum, 21. dist. Et latius Dominicus Sotus in 4. dist. 24. quast. 1. art. 3. & lib. 10. de iust. & iur. quast. 1. art. 2. ubi etiam testatur eam receptionem esse apud Theologos. Quod & Covarr. affirmat eandem sequutus lib. prim. variat. resolut. cap. 10. num. 15. ubi etiam citat Abb. in cap. Ex litteris, numero 4. de excess. Prelat. Quinimo huic sententiae non immerito adscribitur Magister sententiarum in 4. dist. 24. c. Sunt & alia: nam postquam numeravit septem ordines Ecclesiae, & diffinit quid sit ordo; subdit esse alia nomina non ordinum, sed dignitatum, & officiorum, & inter haec recenset Episcopum. Et quamvis in cap. seq. dicat ordinem Episcoporum quadripartitum esse, sunt enim inquit, Patriarchae, Archiepiscopi Metropolitanis, & Episcopi, quod habuit ex Isidoro lib. 7. Ethymolog. cap. 12. ut refertur in cap. Cleros, §. Ordo Episcoporum, 21. dist. tamen hoc loco accipit ordines in latiori significatione, cum manifestum sit Patriarchatum non esse Sacramentum.
12. Pro qua opinione ponderatur primò Concilium Florentinum in decreto fidei Eugenij IV. post. sess. 25. in §. Sextum Sacramentum, ubi sic legitur: Sextum Sacramentum est ordinis, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur ordo, sicut Presbyteratus traditur per Calicis cum vino, & patenae cum pane porfectionem. Diaconatus verò per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus verò per Calicis vacui cum patena vacua superposita traditionem. Et similiter de alijs per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem. Et postea ponit formam sacerdotij, & subdit; Et sic de aliorum ordinum formis, prout in Pontificali Romano late continetur, nec ibi ulla fit mentio de ordine Episcopatus. Quae sane mentio omitti non potuisset, si Episcopatus esset ordo Sacramentalis, ex Sylvestro in ver. Ordo, primo, num. 1. vers. Tum quia iura.
- Secundò pro hac opinione inducitur Concilium Tridentinum sess. 23. de Sacram. ordin. cap. 2. ubi generaliter agitur de ordinibus tam maioribus, quam minoribus, & singuli nominatim recensentur à Presbyteratu usque ad Acolythatum, & nusquam agitur de Episcopatu. Ergo ex mente Concilij Episcopatus non est propriè ordo.
13. Tertio probatur eadem opinio, quia nullus ordo praerogavit characterem alterius ordinis ex necessitate Sacramenti, cum potestates sint distinctae, ut docet S. Thom. in 4. dist. 24. quast. 1. art. 2. quast. 5. Sylvest. in ver. Ordo, secundo, 21. dist. 24. quast. 1. art. 2. ubi etiam dicitur: Unde recipiens ordinem posteriori omisso priori, non iterum ordinatur in posteriori, & ordinatus in Presbyterum omisso Subdiaconatu, vel Diaconatu recipit characterem ordinis Presbyteralis, licet non ordinis executionem, cap. sollicitudo, 52. dist. & cap. unic. de Cler. per sal. promotio, & est communis opinio, ut testatur ibi Abb. num. 4. Sed

- Episcopatus praesupponit characterem Presbyteratus ex necessitate consecrationis; adeo ut si non Sacerdos consecratur Episcopus, nihil recipiat, cum fundamentum huius consecrationis sit Sacerdotium, arg. cap. Ex litteris, ibi. (Cum igitur Pontificale officium sine Altaris ministerio non valeat adimpleri, infra de excess. Prelat. & tenent Hugo, & Archid. in d. cap. sollicitudo, & Raymun. in cap. Gratia, 1. quast. 1. ubi dicit huius opinionis esse omnes fere Doctores, ut refert Turrecrem. eandem opinionem sequutus in d. cap. sollicitudo, num. 4. quam etiam dicit veriore glos. fin. in d. cap. unic. & Sylvest. loco citato ubi ait contrariam opinionem Joannis Andr. non teneri. Ergo Episcopatus non est ordo imprimens characterem. Quo argumento utitur Turrecrem. in d. cap. Cleros, num. 16. vers. Tertio, 21. dist. & Soto in 4. dist. 24. quast. 1. art. 3.
16. Quarto, Sacramentum ordinis in Sabbathis, Quatuor temporum confertur, cap. 3. de tempor. ordinat. Episcopatus verò tantum in Dominicis, cap. Qui in aliquo, 51. dist. & cap. Quod die Dominico, 75. dist. Ergo Episcopatus non est ordo cum norma ceterorum non sequatur. Et ita arguit Soto loco citat.
- Quintò secundum eum, In consecratione Episcopi nulla appareat materia, & forma Sacramenti, sive consideres unctiones, sive traditionem baculi, sive impositionem mitrae, sive alia omnia. Ergo neque est ordo, neque Sacramentum, quia quilibet ordo, & unumquodque Sacramentum suam materiam, & formam peculiarem habet. Concilium Florentinum in decreto fidei Eugenij IV. post. sess. 25. §. Sextum Sacramentum, & Tridentinum, sess. 14. de Sacram. Penitent. & Extreme Vnct. cap. 2. in princ.
17. Sextò Sacramenta omnia fuerunt instituta immediate à Christo, ut de Sacramentis in genere diffinitum est à Tridentina Synodo sess. 7. de Sacram. can. 1. & in specie de Sacramento ordinis sess. 23. can. 3. Consecratio autem Episcoporum non fuit instituta à Christo immediate. Tum quia à Petro Sacerdotialis, id est Episcopalis cepit ordo, ut legitur in cap. in novo, 21. dist. & Iacobus Apostolus Frater Domini à Petro, Iacobo, & Joanne fuit ordinatus primus Hierosolymorum Episcopus, ut in cap. Porro, 66. dist. ubi hoc late probat Turrecrem. num. 1. Tum quia ad essentiam consecrationis Episcopalis requiritur impositio libri Evangeliorum super cervicem ordinandi, ut in c. Episcopus cum ordinatur, 23. dist. ubi Turrecr. & latius dicam infra num. 55. Evangelium verò ante obtinam Christi non fuit conscriptum: nam primus omnium Evangelistarum hoc praescribit Mattheus anno Christi 45. secundum Irenaeum lib. 3. cap. 1. ut exponit Cardin. Baron. ad annum Christi 41. pag. 278. littera E, & pag. 279. littera E, & dixi plenius in cap. unico, num. 17. & 18. de sacra Vnct. & consequenter cum non potuerit esse materia consecrationis Episcopalis, huiusmodi consecratio non fuit instituta immediate à Christo; quia sicut Sacramenta ipsa, ita illorum materia, & forma sunt ex immediata Christi institutione, ut fuisse probavimus in d. cap. un. de sacra Vnctione. Ergo consecratio Episcopalis non est Sacramentum.

20. Septimò, & ultimò: Omnis ordo secundum quod est Sacramentum, ordinatur spiritualiter ad Sacramentum Eucharistiae, c. Perlecta, 25. dist. Concil. Trident. sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 2. & can. 2. Sed Episcopus, quantum ad Sacramentum Eucharistiae, non habet potestatem superiorem simplici Sacerdote. Ergo Episcopalis ordo non est Sacramentum. Et ita arguit formaliter S. Thom. in 4. dist. 24. quast. 3. art. 2. quast. 2. & alij Theologi initio citati, & est praecipuum fundamentum pro hac sententia.
22. Et confirmatur secundum Turrecrem in d. c. Cleros, num. 16. vers. Secundo sic, 21. dist. Nam distinctio omnis graduum & ordinum est propter altaris sacrificium, in quo est consummatio omnis divini cultus. Ergo cum perventum est ad illam consummationem, ibidem est status, sed per simplex Sacerdotium pervenitur ad illam. Ergo ulterius non est aliquis ordo.
- Et tenendo hanc opinionem non obstant iura, quae aliquando mentionem faciunt ordinationis, & ordinis Episcoporum, ut in c. 1. 77. dist. in c. Aqua, infra de consecr. Eccles. cum similit. de quibus infra num. 49. Nam ut responderet S. Thom. 4. quast. 2. Ordo potest accipi dupliciter: uno modo secundum quod est Sacramentum, & hoc modo Episcopatus non est ordo. Alio modo considerari potest secundum quod est officium quoddam respectu quatuordecim actionum sacramentalium: & sic cum Episcopus habeat potestatem in actionibus hierarchicis respectu corporis mystici supra Sacerdotem, Episcopatus erit ordo.
24. Et secundum hoc loquitur S. Dionys. de Eccles. hierarch. c. 5. ubi assignat hos tres ordines hierarchiae Ecclesiae, videlicet Episcopum, Sacerdotem, & Ministrum. Et ita etiam intelliguntur iura in contrarium inducta, ut per Sylvest. in ver. Ordo, primo, n. 1.
- Item non obstat haec decretalis. Nam ut responderet S. Thom. quast. 2. ad 2. (Ordo secundum quod est Sacramentum imprimens characterem, ordinatur spiritualiter ad Sacramentum Eucharistiae, in quo ipse Christus continetur, quia per characterem ipsi Christo configuratur. Et ideo licet detur aliqua potestas spiritualis Episcopo in sui promotione respectu aliquorum Sacramentorum, non tamen illa potestas habet rationem characteris. Et propter hoc Episcopatus non est Ordo, secundum quod Ordo est quoddam Sacramentum.) Haeclite. Et sequitur Sylvest. ubi supra subdens potestatem illam esse indelebilem, licet & character, licet non attingat ad rationem characteris, quia datur cum consecratione, quae annullari non potest, ut idem S. Thom. probat in 2. 2. q. 39. art. 3.
26. Tertia opinio est aliorum Theologorum, qui existimant Episcopatum esse quidem Ordinem & Sacramentum, non tamen distinctum à Sacerdotio, non quòd omninò idem sit episcopus quòd Sacerdos, sed quòd Episcopus sit quasi Sacerdos magis perfectus. Ita Duran. in 4. dist. 24. quast. 5. num. 17. & 18. de sacra Vnct. & consequenter cum non potuerit esse materia consecrationis Episcopalis, huiusmodi consecratio non fuit instituta immediate à Christo; quia sicut Sacramenta ipsa, ita illorum materia, & forma sunt ex immediata Christi institutione, ut fuisse probavimus in d. cap. un. de sacra Vnctione. Ergo consecratio Episcopalis non est Sacramentum.

- ordines constituentes unicum Sacramentum, sed discrepat ab illa, quia haec tertia inter hos septem adscribit etiam Episcopatum, licet indistinctum ab ordine Presbyteratus, illa verò Episcopatum prorsus excludit à numero ordinum sacramentalium. Item convenit haec tertia sententia cum Canonistis in eo, quòd Episcopatus sit ordo imprimens characterem, sed discrepat ab illis in distinctione & numero ordinum, ut inferius patebit. Sotus verò medium quandam sententiam sequutus in 4. dist. 24. q. 2. art. 2. & 3. etiam negat cum Theologis secundae sententiae ordinem Episcopatus esse Sacramentum, & in eo gratiam consecrationem concedit cum auctoribus tertiae sententiae per eam imprimi characterem, non quidem distinctum omninò à Sacerdotali, sed veluti gradum quendam ipsius secundum extensionem. Sed cum reprobat Valquez loco citato. Et sanè haec non compatiuntur, ut Episcopatus imprimat characterem, & non sit Sacramentum. Nam character interior est essentialiter & principaliter Sacramentum Ordinis, ut inquit Divus Thomas in 4. dist. 24. quast. 1. art. 1. quast. 2. ad primum. Porro haec tertia opinio quatenus affirmat ordinem Episcopatus esse Sacramentum, nititur fundamentis inferius adducendis pro opinione Canonistarum, & haec in parte Bellarmin. loco citato illam certissimam, & Petrus Soto lect. 3. de Sacram. Ordin. certà fide tenendam censet. Michael Medina de sacer. homin. continen. cap. 15. dicit contrariam sententiam esse periculosam, eamque sine gravi nota teneri non posse putat Valquez, ubi supra. Sed quatenus eadem opinio addit hunc ordinem non esse distinctum à Presbyterali, probatur à Theologis exemplo Sacerdotis, qui in ordinatione accipit potestatem celebrandi Eucharistiam; ac deinde in impositione manuum eius character extenditur ad potestatem ligandi, & solvendi, ut in specie dicit Palud. dist. artic. 13. num. 16. Sed Valquez d. dist. 24. cap. 5. num. 54. opinatur in ordinatione Episcopi nec imprimi characterem novum distinctum à praecedenti, nec praecedentem extendi, sed permanente eodem characterē conferri aliam potestatem distinctam à praecedente. Et concludi Episcopatum esse sacerdotium perfectum, quo Sacerdos alios Sacerdotes generare, & ordinare potest. Et ita Episcopus, ut ait Valquez, cum Sacerdote comparatur, sicut vir adultus aetatis, qui alios homines potest gignere, cum juvene, qui non potest: nam Episcopus generare potest Sacerdotes per ordinationem; Sacerdos autem non potest.

29. Ego verò arbitror hanc Ordinis indistinctiōnem efficacius probari posse hoc fundamento: nam si Episcopatus & Presbyteratus essent ordines distincti, ut tenent Canonistae, sequeretur ut ordo Episcopalis esset inferior Presbyterali. Quoniam cum consecratio, quae fit in ordinis Sacramente, ordinetur ad Sacramentum eucharistiae, ille est principalis actus cuiusque ordinis, secundum quem actus proximi ordinatur ad eucharistiae Sacramentum. Et secundum hoc unus ordo est eminentior alio, secundum quod unus actus magis de proximo ad praedictum Sacramentum ordinatur, ut formaliter inquit S. Th. in 4. dist. 24. quast. 2. art. 2. Idemque post Albertum

Magnum, & Durandum tradit Turretrem. in c. Presbyter, & in c. Diaconum, num. 1. vers. In episcopatum, 23. dist. Et propterea Diaconus est maior Subdiacono, c. Subdiacono, 93. dist. Quia Diaconus habet potestatem super Corpus Christi in vase contentum, Subdiaconus vero supervasa tantum, c. Cleros, 21. dist. & c. Perlectus, 25. dist. S. Thomas, & alij apud Sylvell. in ver. Ordo, secundo, num. 4. vers. Diacono vero.

30 Principalior autem, & nobilior est actus consecrandi Corpus & Sanguinem Christi, qui ad Sacerdotem pertinet. DD. c. Cleros, vers. Sacerdos, & c. Perlectus, vers. Ad presbyterum, & c. Ecce, 95. dist. quam actus ordinandi ministros, qui pertinet ad episcopatum, d. c. Perlectus, vers. Ad episcopatum, & c. Quamvis, 68. dist. Nam secundus est propter primum, ut post Petr. de Pala tradit Turretrem in cap. Solicitududo, num. 3. vers. Probatur sicut conclusio, 52. dist. Consecratio enim multorum est in ordine, & ad finem consecrandi eucharistiam, in quo actu perficiuntur.

31 & confirmantur singulorum ordinum ministeria. Concilium Tridentinum sess. 23. de Sacram. Ord. c. 2. & finis est per illud oritur, quae sunt ad finem. L. 2. ff. De stat. homin. Authen. Minor magis, C. De sacros. Eccl. S. Thom. in 2. 2. quest. 88. artic. 11. Joan. Andr. in regula semel, num. 5. vers.

32 Vnus autem, in materia. Sed consequens est falsum, quia ordo episcopalis est maior Presbyteriali, ut est distinctum a Tridentina Synodo sess. 23. de Sacram. Ord. c. 4. & can. 7. Propterea enim episcopi dicuntur summi Sacerdotes, ut in cap. unie. 8. Personis, de sacra. Vn. & sess. 14. de Sacram. Vn. cap. 7. Ergo falsum est etiam ordinem episcopalem esse distinctum ab ordine Sacerdotali.

33 Quarta, & ultima opinio, cui tanquam veriori adhaeremus, est Canonistarum, qui unanimiter censent episcopatum esse ordinem secundum quod est Sacramentum, & characterem imprimere distinctum ab ordine Presbyteratus. Atque ita omnino discrepant a secunda sententia Theologorum, qui absolute negant episcopatum esse ordinem Sacramentalem, & conveniunt cum Theologis tertiae sententiae in eo, quod episcopatus sit ordo imprimens characterem. Sed dissentiunt in numero, & distinctione ordinum: nam illi septem tantum ordines constituent; Canonistae vero assignant novem distinctos ordines imprimens characterem, & inter hos numerant primam Tonituram, seu Psalmistatum, & episcopatum. Ita Holt. in c. Cum contingat, num. 6. de et. & qual. quem ibi sequuntur Joan. Andr. Burr. Cardin. Anchar. Abbas, & ceteri omnes. glof. in praem. sexti in ver. Episcopus, glof. in c. Solicitududo, & ibi etiam Praepos. num. 4. 52. dist. glof. in Clemen. in plenitudine, in ver. aliquis, de elect. Abb. in c. Aqua, de cons. Eccl. vel. Altar. Burr. in c. unie. de Cler. per salt. prom. Praepos. in c. Cleros, num. 9. 21. dist. & tenent Doctores communiter, prout de communi testatur Cardin. in 1. et ex Theologis idem sentit Altfiodoren. lib. 4. Summa, tract. 8. qu. 1. ubi asserit episcopatum adjungendum esse septem alijs ordinibus, & ita ordinem esse. Dixerat autem initio quaestionis ordinem esse Sacramentum, unde sequitur ut ex sententia ipsius episcopatus sit ordinis Sacramentum. Et

apertius Major in 4. dist. 24. quest. 1. vol. 2. ubi ait, episcopatum esse ordinem, & cum prima Tonitura constituitur numerum novenarium. Et deinde asserit, ordinem esse Sacramentum, & in cujuslibet ordinis collatione ordinato gratiam conferri. Cum quibus videtur etiam convenire Petr. Soto lib. de instrum. Sacerdot. lib. 4. 8. Exhurgit, quatenus asserit indubitatum fidelibus esse debere Sacerdotium, & Episcopatum, & Diaconatum esse tria Sacramenta perfecta, & distincta, & quatenus etiam episcopatum, & Sacerdotium duos ordines vocat: idem de ordine episcopatus, licet primam Tonituram excludat. Pro viribus tunc Michæl Medina lib. 1. de sacrorum hominum continentia, cap. 15. & 18. qui propterea octo tantum ordines videtur admittere. Similiter Navarr. in Man. c. 22. num. 18. plane sentit episcopatum esse distinctum ordinem a Sacerdotio, & ita ingenuè fatetur esse octo ordines, licet non admittat cum Canonistis Tonituram esse ordinem.

34 Et pro hac opinione videtur primò textus clarus hic, ubi ordinati sentent ad sacros ordines ab episcopo, qui renuntiat loco, & dignitati, ordinem accipiunt, licet officij executionem non habeant, quod non esset, nisi episcopus indelebilem characterem haberet inpreilum. Quod clarè sentit glof. hic in ver. executionem, & alij plures, quos citavi supra in secundo nota, num. 22. Undè Angelus in Summa, in ver. Ordo, sequitur Canonistarum sententiam, dicens, pro ea inconvincibiliter facere hanc decretalem. Et quamvis Theologi, & in specie Sylvell. in ver. Ordo, 1. num. 1. vers. Tertio est dubium, dicat episcopi potestatem esse quidem indelebilem, sed tamen non habere rationem characteris; ego tamen, ut ingenuè fatear, non percipio quomodo in consecratione inquiratur anima episcopi potestas spiritualis indelebilis, & illa potestas non sit character. Nam potestas omnis, quae confertur in alijs consecrationibus excepta potestate ordinis Sacramentalis, aufertur potest ab ecclesia. Et idèo quamvis Abbas in consecratione, seu solemnibus benedictione accipiat potestatem conferendi primam Tonituram, & minores ordines, ut in cap. Quoniam 69. dist. in c. Cum contingat, supra de et. & qual. tamen quia illa potestas non habet rationem characteris, sed est ex constitutione, seu delegatione ecclesiae; potest ab ipsa in totum illi auferri; quia ecclesia potest mandatum revocare, & ita

36 auferre quod dedit. Undè Abbas etiam benedictus ordinando post ecclesiae prohibitionem, seu mandati revocationem, nihil confert, ut determinat Innoc. in c. Quanto, num. 4. supra de consecr. cum quo alij transeunt. Similiter quamvis S. Thomas in 2. 2. quest. 88. artic. 11. derivens Juristas dixerit, Papam non posse facere, ut ille, qui est professus religionem, non sit religiosus, eò quod solemnitas voti consistat in aliqua consecratione, & nullus Prælati ecclesiae possit facere, ut homo Deo consecratus quando vivit, consecratus esse desinat, sicut etiam potest in rebus inanimatis: tamen eius opinio in hoc non tenetur, ut late per Joan. Andr. in Reg. Semel Deo in Mercenariis. Necrefragatur quod semel Deo dicatum non sit in alios viis transferendum, ut in dicta regula: Semel Deo, etc.

idèo etiam si ad sacra diratur, locus tamen remaneat sacer, ut l. in tantum, s. sacra, ff. de ver. sig. & l. ad sacra, ff. De contrahen. emp. Quandoquidem hoc respicit ad iuris possibilitatem, non autem ad Summi Pontificis potestatem, qui potest sacrum ad prophatum reducere, ut est textus in l. Continuum; s. Cum qua, ff. de verb. obligat. Quam ita intelligit Dyn. & Joan. Andr. in d. Regula Semel Deo, in prin. ubi etiam Francus, num. 1. Et ita hæc impossibilitas juris secundum eos non obstat Papæ, qui est supra omnino jus positivum, & illud immutat, & contra illud dispensat, ut in cap. Proposuit, de concess. prob. Et idèo passim videmus per illius auctoritatem ecclesias, & loca sacra in prophatum usum non fordidos converti juxta decretum Concilij Tridentini in c. 7. in fin. sess. 21. Licet de iure communi satis sit dubium, an hoc fieri possit auctoritate episcopi, de quo vide pro, & contra per Franc. ubi supra num. 2. Quapropter nulla est consecratio, vel potestas in consecratione collata, quæ auctoritate Summi Pontificis auferri non possit præter solam Sacramentalem, quæ est de iure divino, ac proinde omnino indelebilis, ut in Concilio Tridentino sess. 7. de Sacram. can. 9. Potestas autem, quæ datur Episcopo in consecratione, est omnino indelebilis, ut hic, nec potest auferri ab ecclesia. Unde remanet in episcopo etiam excommunicato, heretico, deposito, & degradato, c. Ordinationes, 9. quest. 1. c. Quod quidem, l. qu. 1. c. ostenditur, & ibi Archid. de consecr. dist. 4. S. Thom. in 2. 2. quest. 39. art. 3. Sylvell. in ver. Degradatio, num. 9. & dixi plenius in c. 1. num. 3. infra de schismat. Ratio est, quia in his homo non agit nisi ut Minister Dei, ut per D. Thomam, ubi supra, licet ordinis executionem non conferat propter ecclesie prohibitionem, ut notat glof. & DD. in d. cap. 1. de schismat. Cum igitur potestas collata in alijs consecrationibus extra Sacramentum ordinis auferri possit ab ecclesia, quæ illam tribuit, potestas verò tradita in consecratione episcopali auferri non possit; hinc necessario sequitur ut hæc potestas habeat rationem veri, & proprii characteris, qui propterea deseri non potest ab homine, quia non confertur per Ministrum, sed inquitur anime immediate à Deo, ut per Innoc. in cap. 1. & ibi dixi infra de baptis. S. Thom. in 3. par. quest. 63. art. 3. & in 4. sentent. dist. 4. quest. 1. art. 4. qu. 4. Sylvell. ubi supra. Et qui negat hoc, aut assignent, si possunt, rationem diveritatis, aut nobiscum consentiant.

37 Secundo pro hac parte adducitur textus in cap. Cleros, 29. dist. ubi Isidorus generaliter, inquit, Clerici nuncupantur omnes, qui in ecclesia Christi deserviunt, quorum gradus, & nomina sunt hæc: Oltarius, Psalmista, Lector, Exorcista, Acolythus, Subdiaconus, Diaconus, Presbyter, Episcopus. Ecce igitur novem ordines in ecclesia, & inter hos ordo episcopatus. Undè in hoc textu rectè inserti glof. in ver. Episcopus, ut episcopatus sit ordo. Neque verò ibi ordines accipiuntur pro hierarchicis, quia tales non sunt nisi Diaconus, & Presbyteratus, & Episcopus secundum B. Thomam ita explicantem auctoritatem Dionysij in 4. sentent. dist. 24. qu. 3. art. 2. qu. 2. Præterquam quod Dionysius

suus est tres tantum ponat ordines hierarchicos, non tamen excludit quin omnes illi sint Sacramentum. Nec ordines in d. c. Cleros intelliguntur, prout sunt nomina dignitatum, seu officiorum, quia sic inter hos possunt illud etiam Archidiaconus, Archiepiscopus, Primates, & Patriarchas, ut alibi fecit. Sed pro gradibus intellexit ordines, prout sunt Sacramentum, tum quia sub unica verborum structura, & determinatione ponit Psalmistatum, Episcopatum, & reliquos septem ordines, de quibus septem non ambigitur quin sint ordines Sacramentales, & consequenter omnes æqualiter determinat, l. fin. C. De sentent. Dec. in cap. Novit, num. 56. infra de iudic. Tum quia initio illius capituli egit de ordinatione Martij Apostoli. Tum denique quia passim in sacris Canonibus appellatione graduum comprehenduntur ordines tam minores, quam sacri, c. 2. & c. Miramur, de serv. non ordinar. c. In singulis, & c. Quicunque, 77. dist. & alibi sæpè.

42 Tertio ad idem adducitur textus in cap. Perlectus, 25. dist. ubi Isidorus, consultus à Ludifredo quale esset officium cuiuscumque ordinis, recenset singula ordinum ministeria, incipiens ab Oltariatu: & posteaquam ultimo loco expreficit ministerium episcopi, subdit immediate: Hi sunt ordines & ministeria Clericorum. Ergo Isidorus manifeste hoc loco sentit episcopatum esse ordinem Sacramentalem.

Et confirmatur, quia enumeratis ministerijs singulorum ordinum, statim meminit Archidiaconi, Archiepiscopi, Primicerij, & Thesaurarii; quos inter ordines non numeravit, cum ordines non sint, sed dixit Ministeria ordinum Pontificali auctoritate dividi in Archidiaconi cura, & Primicerij ac Thesaurarij sollicitudine. Unde ex hac distinctione palam fit, priori loco Isidorus egisse de ordinibus ecclesiasticis, non prout sunt officia, & dignitates, de quibus seorsim egit secundo loco, sed prout sunt Sacramentum.

43 Quarto ad idem ponderantur Canonæ Concilij Carthag. IV. qui prescribunt ritum observandum in lingulis ordinibus conferendis, & incipiunt ab ordinatione episcopi, ut patet in cap. Episcopus cum ordinatur, in c. Presbyter cum ordinatur, in c. Diaconus cum ordinatur, & in sex. cap. segg. 23. dist. Qui Canonæ sicut intelliguntur de ordinatione Presbyteri, Diaconi, & aliorum, prout sunt Sacramentum, eodem modo intelligendi sunt de ordinatione episcopi, cum per eadem met verba loquantur de Presbytero cum ordinatur, ac de episcopo cum ordinatur. Et eò magis quia si egissent de ordinibus prout sunt officia, & gradus ecclesiastici, eodem modo debuissent prescribere ritum observandum in ordinatione Abbatibus, Archiepiscopi, Primatibus, & Patriarchæ.

44 Quinto adducitur textus in cap. Diaconos, 93. dist. ubi, prima ordinibus, ubi glof. exponit, id est, majoribus, episcopali scilicet, & Presbyterali. Erit a episcopatus est ordo. Quæ expolitio colligitur ex litera, quæ subsequitur ibi: Absque Episcopo, vel Presbytero baptizare non audeant, nisi prædictis ordinibus longius constitutis. Quo loco similiter sicut ordo Presbyteralis accipitur proprie, ita & ordo episcopalis, cum de utroque agatur sub unica determinatio

tionem, arg. d. l. fm. c. De sentent. l. iam hoc iure, ff. De vulg. cap. Translatio, de Const. cum similib.

Secundo adducitur Canon Concilij Carthaginensis II. cap. 2. relatus in cap. Cum in preterito 83, distincti. ubi habetur: Gradus istres Calitri per consecrationes annexi sunt, episcopi, inquam, Presbyteri, & Diaconi, vel qui sacramentis divinis interveniunt, id est, Subdiaconi, ut explicat gloss. in ver. Qui sacramentis. Quem textum ad probandum episcopatum esse ordinem, sicut sunt alij tres ibi enumerati, inducit gloss. in d. cap. Diaconos, in ver. Primis, 93, distincti.

Septimo ad idem est textus satis clarus in c. 1. 32. dist. ubi Leo Papa (Cum inquit extra Clericorum ordinem constitutus, id est, sacrorum, ut ibi exponit glossa, nuptiarum societati, & procreationi filiorum studere sit liberum, ad exhibendam tamen perfectam continentiam puritatem, nec Subdiaconis quidem connubium carnale conceditur. Quod si in hoc ordine, qui quartus est, a capite, dignum est custodiri, quanto magis in primo, vel in secundo, tertio servandum est, ne aut Levitico Ministerio, aut Presbyterali honore, aut episcopali excellentia quisquam idoneus estimetur, qui se a volupate uxoria nec dum transisse detegitur. Qui textus efficaciter probat episcopatum non solum esse ordinem sacrum, sicut sunt alij tres ibi enumerati, ut notat glossa in ver. Clericorum, & in ver. a capite. Sed etiam esse ordinem distinctum a Presbyteratu, alioquin Subdiaconatus non esset quartus ordo, ut ibi dicitur a Capite, id est, episcopatu secundum gloss. & Archid. sed esset tertius, prout etiam observat ibi Præpof. in princ. dicens de hoc esse ibi optimum textum.

Octavo ad idem est similis textus in cap. Quia Sanctitas, 50. dist. ubi, a Capite itaque incipientes (id est, ab episcopatu secundum expositionem glossæ & Doctorum) usque ad quartum Altaris ministerium, id est, Subdiaconatum, ut ibi per gloss. Archid. & omnes Subdiaconus est quartus: et 30. episcopus est primus Altaris Minister, & consequenter sacrum ordinem habet, alioquin non esset Minister Altaris.

Nono adducitur textus in c. Veritas, Prope fin. ubi, & cum tam a Pontificali, quam ab omni officio Sacerdotali privantes, infra de dolo, & contum. ubi Host. in ver. Officio Sacerdotali, num. 7. Hic, inquit est expressam, quod dicitur Sacerdotalis est certus ordo in ecclesia Dei, sic & Pontificalis, & qui nec habet suum officium, licet non debeat esse Pontificalis sine Sacerdotali, ut patet in cap. Ex littera, d. sin. infra de excess. Prælat. Sacerdotalis tamen bene potest esse sine Pontificali, ut hic innuitur. Et sequitur ibi toridem verbis Belam num. 7. in 2. notat.

Decimo adducitur textus in cap. Quod die, 7. dist. ubi Leo Papa agens de ordinatione episcoporum sub nomine Sacerdotum illam appellat tantæ benedictionis Sacramentum.

Undecimo allegat Hieronymus, hoc est, author epistolæ ad Rusticum Narbonensem apud Hieronymum in 2. tom. relatus à Michæle Medina lib. 1. de Sacrorum hominum continentia, cap. 16. & 18. qui septem tantum enumerat Ordines, licet longe diversâ ratione eos recensat, videlicet Fofarios, Ostiarios, Lectores, Subdiaconos, Diaconos, Sacerdotes, & Episcopos. Et

sic episcopos à Sacerdotibus planè distinguit.

47 Duodecimo valde suffragatur eidem sententia Concilium Tridentinum sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 4. ubi: In ordinatione Episcoporum, & Sacerdotum, & ceterorum ordinum. Quæ verba satis clarè innunt ordinem episcopalem non tantum esse distinctum ab ordine Sacerdotali, sed etiam esse Sacramentum, sicut est Presbyteratus, & ceteri ordines, ponderando distinctionem ceterorum, quæ ex propria significatione est implexiva similitudinis gloss. in cap. Deinde, & ibi etiam Gemin. & Præpof. 26. dist. gloss. in c. 1. dist. illa, in ver. Scienda sunt, 1. qu. 7. Præsertim verò, quia in can. 6. ejusdem sessionis S. Synodus diffinit sacram Ordinationem verè & propriè esse Sacramentum à Christo Domino institutum. Et pro sacra Ordinatione intelligenda est ordinari oïla, de qua prius mentionem fecerat in d. ca. 7. 4. videlicet episcoporum, Sacerdotum, & ceterorum ordinum, ut latius dicam infra n. 71.

49 Decimotertio pro hac parte adducuntur generaliter jura, quæ sapissime faciunt mentem ordinis, seu ordinationis episcopalis, cap. si servus, ubi: episcopalis est in ordo liberatus à fortuna servilis, 7. 4. dist. cap. 1. ubi: episcopatus ordo ne de testamen. c. Agna, ubi: Quæ ordinis episcopalis existunt, de consecr. Eccles. c. Episcopus cur ordinatur, 23. dist. cap. illud, ubi: episcopus ordinatur, 77. distincti, cap. si Archiepiscopus, ubi: Ab omnibus ordine, ut, & cap. seq. ubi: episcopum ordinare, supra de tempor. ordinat. cum similib. Cum enim tam cret ad faci Canones loquamur de ordine, & ordinatione episcoporum, non videtur conveniens ut semper acceperint nomen ordinis large, & improprie. Et hoc modo cavillari possent omnia jura, quæ inter ordines recensent Presbyteros, Diaconos, & Subdiaconos, asserendo illa improprie loqui. A significatione igitur & propriè etate vocis non recedamus, ut in iuribus vulg. patet, cum præsertim Canones multoties non simpliciter mentionem faciunt ordinis episcopalis, sed ex professo doceant ritum ipsum ordinationis episcopi, ut in d. cap. Episcopus cum ordinatur, 23. distincti, in c. Perro, 66. distincti. & in d. cap. si Archiepiscopus, & in cap. seq. de temp. ordin.

50 Decimoquarto principaliter validis etiam rationibus innititur Canonistarum sententia: nam gratia in Sacramento conferitur, non autem in sacris, & ceremoniis non essentialibus, ut docet S. Thom. in 1. 2. qu. 108. art. 2. ad 2. Proprium enim est Sacramentorum conferre gratiam gratum facientem, ut inquit Richar. in 4. distincti, 24. art. 4. qu. 1. & patet ex distinctionibus Concilij Tridentini sess. 7. de Sacram. can. 6. 7. & 8. Sed in ordinatione episcopi conferitur gratia, autem Apostolus 1. ad Timoth. 4. (Noli negligere gratiam, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum Presbyteri) Quæ auctoritas communiter à Patribus intelligitur de ordinatione Timothei in episcopum, ut patet ex relatis à Vasq. in 3. par. d. Thom. tom. 3. dist. 23. c. 2. Unde forma ordinationis episcopi exprimitur per illa verba: Accipe Spiritum Sanctum, ut patet in sequenti fundamento. Ergo ordinationis episcopi est verè, & propriè Sacramentum.

52 Decimoquinto Ordo à Magistro sententiarum in 4. dist. 24. in c. si autem quaritur, & communi-

munitur à Theologis diffinitur esse signaculum quoddam, quo spiritualis potestas traditur ordinato, & dicitur signaculum, id est, cum exteriori signo traditur. S. Thom. d. dist. 24. qu. 1. art. 1. qu. 1. & Petr. de Palud. apud Sylvell. in ver. Ordo, primo, princ. In actu enim traditionis instrumenti character imprimitur, ut in Pontificali Romano, in rit. de episcopo consecrante ibi: moneat ordinandos, ut instrumenta, in quibus character imprimitur, tangant. Unde hæc distinctio convenit ordini secundum quod est ecclesiasticum sacramentum, imprimens characterem, ut docet S. Thom. d. qu. 2. Sacramentum autem à Concilio Tridentino sess. 13. de Sacram. Euch. rit. c. 3. Distinctur esse symbolum rei sacræ, & invisibilis gratiæ forma visibilis. Et dicitur symbolum, seu forma visibilis rei sacræ, id est, gratiæ invisibilis secundum Magistrum sententiarum loco citato. Et in hoc convenit cum illis verbis distinctio, ordinis signaculum quoddam, id est, sacramentum, seu sacra rei signum, ut exponit Magister, ubi supra. Utraque autem distinctio convenit per omnia ordini episcopatus. Nam quod pertinet ad signaculum, & symbolum, seu formam visibilem episcopatus, traditur per instrumentum, videlicet per impositionem libri Evangeliorum super cervicem ordinandi, quæ modo ad præscribitur à Concilio Carthaginensi c. 2. 2. relato in c. Episcopus cum ordinatur, 23. distincti. Eamque impositionem esse essentialem pluribus probat ibi Card. Turrecr. S. Antonin. in 3. par. tit. 14. c. 16. c. 4. Carol. Bov. in simbolo cap. 7. lib. 8. Conlit. Clem. in primo tomo Conciliorum. & Francis Turrian. lib. 2. pro episc. Pontif. cap. 2. 1. & centent Hostien. & unanimiter Canoniste nostri in c. Vnico, infra de sacra Vna. Certum est enim unionem in consecratione episcopi non esse de substantia, ut clarè probatur in d. cap. ante, & ibi dixi nam. 72. post Hostien. Joan. Andr. & omnes, & apertius constat ex Constitutione Innocentij IV. Sub Catholice, in Bullar. tom. 1. pag. 67. & Clementis VIII. Sanctissimum, tom. 3. pag. 47. Nec admittendum est quod dicitur Major in 4. dist. 24. quæst. 1. in ultimis verbis ante §. Ita paucis, Armilla in ver. Ordo, nu. 10. & Vasquez in 3. par. d. Thom. tom. 3. dist. 24. cap. 5. num. 58. Videlicet materiam proximat ordinationis episcopalis esse manuum impositionem, non autem impositionem libri Evangeliorum, eo quod materia ab eodem adhiberi debeat, à quo proferri potest forma, ut legitimum Minister liber autem Evangeliorum, ut ait, Vasquez num. 62. imponitur capulis consecranti non ad Episcopos consecratoribus, sed ab uno ex Capellanis, ut in rubrica Pontificalis. Et antiquitus nebat à Diaconis, ut tradit Clemens Romanus lib. 8. constit. c. 2. aut 3. Qui non sunt ministri, neque formam proferre possunt. Et quantum in d. cap. Episcopus cum ordinatur, 23. distincti, præcipitur, ut duo Episcopi teneant librum Evangeliorum, & reliqui manus imponant, tamen ut Vasq. subijcit, cum oppositum sit in usum Ecclesiæ Romana, & Clementis tradiderit, non pertinet ad essentialiam ordinationis, ut liber ab Episcopo teneatur.

54 Decimo tertio pro hac parte adducuntur generaliter jura, quæ sapissime faciunt mentem ordinis, seu ordinationis episcopalis, cap. si servus, ubi: episcopalis est in ordo liberatus à fortuna servilis, 7. 4. dist. cap. 1. ubi: episcopatus ordo ne de testamen. c. Agna, ubi: Quæ ordinis episcopalis existunt, de consecr. Eccles. c. Episcopus cur ordinatur, 23. dist. cap. illud, ubi: episcopus ordinatur, 77. distincti, cap. si Archiepiscopus, ubi: Ab omnibus ordine, ut, & cap. seq. ubi: episcopum ordinare, supra de tempor. ordinat. cum similib. Cum enim tam cret ad faci Canones loquamur de ordine, & ordinatione episcoporum, non videtur conveniens ut semper acceperint nomen ordinis large, & improprie. Et hoc modo cavillari possent omnia jura, quæ inter ordines recensent Presbyteros, Diaconos, & Subdiaconos, asserendo illa improprie loqui. A significatione igitur & propriè etate vocis non recedamus, ut in iuribus vulg. patet, cum præsertim Canones multoties non simpliciter mentionem faciunt ordinis episcopalis, sed ex professo doceant ritum ipsum ordinationis episcopi, ut in d. cap. Episcopus cum ordinatur, 23. distincti, in c. Perro, 66. distincti. & in d. cap. si Archiepiscopus, & in cap. seq. de temp. ordin.

57 Decimoquinto Ordo à Magistro sententiarum in 4. dist. 24. in c. si autem quaritur, & communi-

58 Et confirmatur ex usu Ecclesiæ Græcæ, quæ in consecratione Episcopi utitur eadem materiâ, quâ utitur Ecclesiæ Latina, & Africana, ut patet in Euchologio, seu Rituali, quo Græci utuntur & Græco idiomate in Latinum translato à Petro Arcudio Coregreo in tract. de concordantia Eccles. Orient. & Occident. in septem Sacram. administrat. lib. 6. de sacram. ordin. in tit. Ordo, qui observari solet in ordinatione Episcopi, ubi hic legitur: (Pontifex inpositâ manu recitat quæ sunt scripta in charta, videlicet: Divina gratia, quæ semper infirma sanat, & imperfecta perficit, promovet N. amabilissimum Presbyterum in Episcopum, à Deo custodite civitatis N. Cunctis respondentibus, & c. aperit librum Evangeliorum, & imponit capituli illius, qui ordinatur simul unâ tangentibus alijs quoque Pontificibus. Deinde factâ trinâ Cruce in capite illius, inpositâque manu sic precat, & c. & recitat quoddam orationes, quibus ostendit eum jam esse ordinatum Episcopum.) Ex his apparet impositionem libri Evangeliorum ubique in Ecclesia haberi pro materia essentiali in ordinatione Episcopi: materia enim in sacramento Ordinis est illud, per cuius traditionem confertur Ordo, ut distinctum est in Concilio Florentino loco citato. Hæc de signaculo, & simbolo, seu forma visibili. Quod vero ad spirituale potestatem, & rem sacram, seu invisibilem gratiam, quæ est altera pars distinctionum Ordinis, & Sacramenti, similiter patet hæc tradi-

confer. electi in Episcopum, ponitur materia, & forma ordinis episcopatus his verbis: (Tum consecrator accepto libro evangeliorum illum aperit adjuvantibus episcopis assistentibus nihil dicens imponit super cervicem, & spatulas electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitis electi tangat, litteræ ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis electi retro ipsum genuflexus, quotique liber ipse eidem electo in manus tradendus sit, continue sustinet. Deinde consecrator, & assistentes Episcopi ambabus manibus caput consecrandi tangunt, dicentes: Accipe Spiritum Sanctum.) Hæc ibi.

Ex quibus planè constat librum Evangeliorum ab episcopo consecratore adjuvantibus episcopis assistentibus imponi super cervicem consecrandi. Et eodem libro ita manente super cervicem, à consecrante, & assistentibus formam proferri. Capellanum autem librum non imponit, neque tradit, sed genuflexus sustinet quousque ordinatio perficitur. Quod ministerium à Diacono translatum est in Capellanum, fortè quia indecens visum est, ut Diaconus, qui dispensat Corpus & Sanguinem Christi, tamdiu genuflexus à tergo ordinandi librum Evangeliorum sustineret. Unde liquido apparet decretum Concilij Carthaginensis prout convenire cum Pontificali, & usum Ecclesiæ Romanæ, quidquid contra in caute scriptum Vasquez. Generaliter autem manuum impositionem in sacra ordinatione non esse materiam essentialem, sed traditionem instrumenti, videtur non obscure distinctum à Concilio Florentino in decreto Eugenij IV. in §. Sextum Sacramentum, ut dixi latissime in c. fin. de Sacram. non iterum.

58 Et confirmatur ex usu Ecclesiæ Græcæ, quæ in consecratione Episcopi utitur eadem materiâ, quâ utitur Ecclesiæ Latina, & Africana, ut patet in Euchologio, seu Rituali, quo Græci utuntur & Græco idiomate in Latinum translato à Petro Arcudio Coregreo in tract. de concordantia Eccles. Orient. & Occident. in septem Sacram. administrat. lib. 6. de sacram. ordin. in tit. Ordo, qui observari solet in ordinatione Episcopi, ubi hic legitur: (Pontifex inpositâ manu recitat quæ sunt scripta in charta, videlicet: Divina gratia, quæ semper infirma sanat, & imperfecta perficit, promovet N. amabilissimum Presbyterum in Episcopum, à Deo custodite civitatis N. Cunctis respondentibus, & c. aperit librum Evangeliorum, & imponit capituli illius, qui ordinatur simul unâ tangentibus alijs quoque Pontificibus. Deinde factâ trinâ Cruce in capite illius, inpositâque manu sic precat, & c. & recitat quoddam orationes, quibus ostendit eum jam esse ordinatum Episcopum.) Ex his apparet impositionem libri Evangeliorum ubique in Ecclesia haberi pro materia essentiali in ordinatione Episcopi: materia enim in sacramento Ordinis est illud, per cuius traditionem confertur Ordo, ut distinctum est in Concilio Florentino loco citato. Hæc de signaculo, & simbolo, seu forma visibili. Quod vero ad spirituale potestatem, & rem sacram, seu invisibilem gratiam, quæ est altera pars distinctionum Ordinis, & Sacramenti, similiter patet hæc tradi-

episcopo ordinato, manente adhuc libro evangeliorum super illius cervicem dum consecratur, & assistentes episcopi proferunt verba formæ, videlicet: *Accipe Spiritum Sanctum*, &c. Quæ denotant abundantiam gratiæ Spiritûs sancti, quæ episcopo in ordinatione confertur ad consecrandum Sacerdotes Ministros Dei, & eos cum ecclesia gubernandos. Nec refragatur quoddam eadem verba proferantur etiam in ordinatione Diaconi; nam huic motivo bene respondet Valquez d. cap. num. 60. Adde quod in ordinatione Diaconi ea verba non proferuntur in actu traditionis inlruenti, id est, libri evangeliorum, ut in ordinatione episcopi. Quamobrem cum ordini episcopatus per omnia convenientia verba distinctionum ordinis, & sacramenti, necessarii sequitur ut episcopatus sit ordo, & sacramentum: oportet enim naturaliter esse tale, cui competat distinctio talis, ut docet Aristoteles 6. Topic. cap. 1. & sepè alibi, & probatur in l. 1. §. 1. ff. De dolo, & in l. Quintus Mutius, §. Cui aurum ff. De auro & argent. leg. gloss. & DD. in rubr. supra de Summa Trinitate, & fide Catholica, adeo ut properea mirum non sit, si Hugo relatus ad Archid. in c. Diaconos, num. 2. 93. distincti. formaliter dixerit de hoc nullum dubitare nisi eorum, & inordinatum, cum specialis ordinatio in episcopum habeatur post Sacerdotium. Hoc autem fundamentum non tantum probat episcopatum esse verè, & propriè ordinem secundum quod est sacramentum imprimens characterem contra secundam opinionem Theologorum, sed etiam probat esse distinctum ab ordine Presbyterali contraterciam eorundem opinionem triplici ratione. Prima ratio est, quia habet specialem materiam, & formam ab alijs ordinibus distinctam, ut prædiximus: ergo est ordo ab alijs distinctus, ut probatur in decreto Concilii Tridentini, sess. 14. de Sacram. Penit. & Extrema Unct. cap. 2. ubi S. Synodus elicit doctorum Sacramentorum diversitatem ex diversitate materie, & formæ, ibi: (Præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissimè distat.) Secunda ratio est, quia ex diversitate ministeriorum, & potestatis oritur distinctio ordinum, ut patet in cap. Perlethi, 25. dist. & docet S. Thom. in 4. dist. 24. qu. 2. art. 1. & 2. Et ex Epiphano & Patribus probat Valq. in 3. part. D. Thomæ, tom. 3. dist. 240. cap. 3. nu. 30. & seqq. Episcopi autem potestatem à potestate Sacerdotali distinctam esse hinc videtur constare cap. Quavis Chorepiscopi, 68. dist. 7. c. Quanto de consuet. & c. un. §. Per frontia de sacra Unct. c. Aqua, de consecr. Eccles. cum concordant. & est distinctum à Concilio Tridentino sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 4. & can. 7. (Si quis dixerit Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmandi, & ordinandi, vel eam quam habent, illis esse cum Presbyteris communem, &c. anathema sit.) Tertia ratio est, quia Ecclesia Græca in ordinatione Diaconi utitur hac formâ: Divina gratia, quæ semper infirma curat, & imperfecta perficit, promoveri N. reverendum Subdiaconum in Diaconum, ut in eucharistia in ritu. Ordo, qui observari solet in ordinatione Diaconi. Similiter in ordinatione Presbyteri, ut patet in seq. tit. dicit: Divina gratia, quæ semper infirma curat, & quæ

de sunt, suppetit, promovet N. venerabilem Diaconum in Presbyterum. Et eodem modo in ordinatione Episcopi dicit: Divina gratia, quæ semper infirma sanat, & imperfecta perficit, promovet N. amabilissimum Presbyterum in episcopum à Deo cultoditæ civitatis N. ut in ritu. Ordo, qui observari solet in ordinatione Episcopi: & omnes huiusmodi ordinationes includuntur sub generali titulo de Sacramento ordinis. Ergo evidenter apparet episcopatum in Ecclesia Græca haberi pro ordine sacramentali, & distinctum à Presbyterali. Constat autem in essentialibus Sacramento non posse esse differentiam inter ecclesiam Orientalem, & Occidentalem, c. Licet Græcos, de Baptis. & dixi in c. un. nu. 25. de sacra Unct.

64 Decimosexto duplex est potestas spiritualis, videlicet ordinis, & dignitatis, c. Aqua, & ibi gloss. in ver. Iurisdictionis, & Doctores notant infra de consecr. Eccles. In consecratione autem non confertur episcopati potestas jurisdictionis, quia illam accipit episcopus electus, & confirmatus etiam ante consecrationem, c. Transmissam, supra de elect. Ergo in consecratione confertur episcopato potestas ordinis, prout est casus in d. c. Transmissam, & consequenter episcopatus Ordo est.

65 Et confirmatur, quia in questione illa: An Cardinalis sit major Episcopo, vel e converso, communiter sic conclusit ut distinguit: Aut Cardinalis sit major dignitate, & officio, c. Constaninus, 96. dist. Jo. Mou. Jo. And. Gemin. & alij in c. primo, de schismat. lib. 6. Episcopus vero sit major ordine, c. Ante omnia, 40. dist. c. De his, de consecr. dist. 5. Clem. Si quis suadente, §. Nec super hac, de penit. & remiss. gloss. fin. in c. Quinquam, 2. qu. 7. Hollien. Abb. & alij in c. Thelesia, §. secundum, de elect. latulimè Andreas Barbaria in tract. de præst. Cardin. ad nu. 42. usque ad nu. 52. Gomez in regul. de valore, qu. 1. nu. 1. In potestate enim ordinis, Papa, & Episcopi sunt æquales, c. In novo, 21. dist. ubi gloss. in ver. Pari, dicit esse æquales Apolitoico, quantum ad ordinem, & rationem consecrationis, & docet S. Thom. in 4. dist. 24. qu. 3. art. 2. qu. 3. ad 3. licet sint inferiores jurisdictione, quia episcopi vocati sunt in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis, c. Quis se fecit, & c. Decreto, 2. qu. 6. & c. Multum, 3. qu. 6. Ergo episcopi ordinem habent non prout est gradus, dignitas vel officium, quia hoc respectu sunt inferiores Cardinalibus, & longe magis Summo Pontifice, sed prout est Sacramentum in primis characterem. Unde Bald. in c. Bona memoria, §. primo, 2. supra de postul. Prælat. ex eo textu arguit episcopum esse majorem Presbytero Cardinali; quia, inquit, (Presbyter Cardinalis non potest episcopos consecrare, sed episcopus. Sic Cardinalatus est officium, non ordo episcopalis. Ordo non, quia nil addit ad consecrationem Missæ: non est supra ordinem Presbyteri, ita quod sit nova species, sed est quedam adjectio.) Hæc ille.

66 Et confirmatur, quia in questione illa: An Cardinalis sit major Episcopo, vel e converso, communiter sic conclusit ut distinguit: Aut Cardinalis sit major dignitate, & officio, c. Constaninus, 96. dist. Jo. Mou. Jo. And. Gemin. & alij in c. primo, de schismat. lib. 6. Episcopus vero sit major ordine, c. Ante omnia, 40. dist. c. De his, de consecr. dist. 5. Clem. Si quis suadente, §. Nec super hac, de penit. & remiss. gloss. fin. in c. Quinquam, 2. qu. 7. Hollien. Abb. & alij in c. Thelesia, §. secundum, de elect. latulimè Andreas Barbaria in tract. de præst. Cardin. ad nu. 42. usque ad nu. 52. Gomez in regul. de valore, qu. 1. nu. 1. In potestate enim ordinis, Papa, & Episcopi sunt æquales, c. In novo, 21. dist. ubi gloss. in ver. Pari, dicit esse æquales Apolitoico, quantum ad ordinem, & rationem consecrationis, & docet S. Thom. in 4. dist. 24. qu. 3. art. 2. qu. 3. ad 3. licet sint inferiores jurisdictione, quia episcopi vocati sunt in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis, c. Quis se fecit, & c. Decreto, 2. qu. 6. & c. Multum, 3. qu. 6. Ergo episcopi ordinem habent non prout est gradus, dignitas vel officium, quia hoc respectu sunt inferiores Cardinalibus, & longe magis Summo Pontifice, sed prout est Sacramentum in primis characterem. Unde Bald. in c. Bona memoria, §. primo, 2. supra de postul. Prælat. ex eo textu arguit episcopum esse majorem Presbytero Cardinali; quia, inquit, (Presbyter Cardinalis non potest episcopos consecrare, sed episcopus. Sic Cardinalatus est officium, non ordo episcopalis. Ordo non, quia nil addit ad consecrationem Missæ: non est supra ordinem Presbyteri, ita quod sit nova species, sed est quedam adjectio.) Hæc ille.

68 Decimo septimo secundum Catholicam veritatem Ordines à Christo instituti verè & propriè sunt Sacramentum, ut distinctum est à Tridentina Synodo sess. 23. de Sacram. ordin. can. 3. ordinem verò episcopalem fuisse à Christo Domino institutum, ut docent Duran in 4. dist.

69

dist. 24. quest. 5. num. 9. Palud. ead. dist. quest. 6. art. 3. num. 12. Supplet. Gabriel. dist. 24. qu. un. nic. art. 3. d. ubi. 6. Major in 4. dist. 24. quest. 1. col. 2. & §. seq. Almain. ead. dist. quest. unica, art. 2. in fine, & ex recentioribus Navarr. in Manuali cap. 22. nu. 18. Petr. Soto lib. de insur. Sacerd. lect. 4. de Sacram. Ordin. §. Ex his igitur, Michael Medina lib. 1. de Sacror. homin. consuet. cap. 3. & 4. & Valqu. in 3. part. D. Thomæ tom. 3. dist. 240. cap. 3. & sequuntur Canonistæ in cap. Quanto, & ibi dixi supra de consuet. Et probatur aperte auctoritate Anacleti ep. 3. c. 1. ubi ait: (Sacerdotum ordo bipartitus est, & sicut Dominus illum instituit à nullo debet perturbari.) Deinde explicans de quo ordine loquutus fuerit, dicit ordinem Episcoporum sub Apolitoico traditum fuisse, & institutum; Sacerdotum autem sub septuaginta duobus discipulis, & in fine. (Amplius, inquit, quam illi duo ordines Sacerdotum, nec nobis à Deo collati sunt, neque Apolitoi docuerunt.) Perturbantur ergo, ut inquit Valq. dist. cap. 3. nu. 29. hi duo ordines non tantum ab hæreticis, sed etiam à Catholicis, qui putant jure divino inter se non differre, cum Anacletus dicat bipartitum esse ordinem Sacerdotum sicut Dominus constituit, & sicut Apolitoi à Domino edocti nobis tradiderunt. Neque obstat quod cap. 3. dividat ordinem Episcoporum in Primates, & Patriarchas. Si quidem ait, Episcoporum ordo unus est, licet sint Primates illi, &c. quæ dicitur jure divino unus est ordo Episcoporum, sed jure Ecclesiastico in plures divisus. Quæ sententia, ut ait Valq. non solum verissima est, sed etiam secundum fidem Catholicam hoc tempore amplectenda, ita ut sine nota hæresis negari non possit. Ita enim expressè definit Tridentina Synodus sess. 23. de Sacram. Ordin. cap. 4. & can. 6. & 7. Nam postquam in d. cap. 3. Patres in universum diffinierunt ordinem esse verè, & propriè Sacramentum unum ex septem, deinde in d. cap. 4. docent eos qui dicunt omnes Christianos promiscuè esse sacerdotes, aut omnes pari potestate spirituali præditos esse nihil aliud facere, quam hierarchiam ecclesiasticam confundere, ad quam Episcopos præcipuè pertinere definiunt, & Presbyteris superiores esse. Hanc autem hierarchiam pure divino constare can. 6. definiunt his verbis: (Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse hierarchiam divina ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis Presbyteris, & Ministris, anathema sit. Demum can. 7. damnant eos, qui afferunt Episcopos non esse Presbyteris superiores. Quam quidem diffinitionem sacrarum litterarum testimonij, & Patrum traditionibus consentaneam esse fuscè ostendit idem Valquez d. dist. 240. cap. 2. num. 27. circa finem. Quæ tamen referre non est opus cum res distincta sit. Constat igitur his auctoritatibus ordinem Episcopalem non solum esse Sacramentum contra primam, & secundam opinionem, sed etiam contra tertiam ex divina institutione esse profusè distinctum ab ordine Presbyterali. Cum enim jure divino constet de distinctione; in superioribus autem probatum sit habere diversam materiam, & formam integram, & completam; diversum insuper Ministerium, & potestatem: utique hinc necessario sit, ut non tantum partialiter, sed etiam inte-

grè distinguantur tanquam duo integri ordines sacramentales.

72 Neque obstat quod in primitiva Ecclesia idem esset Presbyter, & Episcopus, ut habetur in cap. Olim, 95. dist. Si quidem hoc fuit quantum ad nomen, non quantum ad officium secundum Hugonem, & declarat D. Thom. in 2. 2. quest. 184. art. 6. ad primum, & scripti plenius in c. Quanto, supra de consecr. in 2. notab. à numer. 6. ubi consultavi errorem Antonii de Butrio, & Abbatis existimantium in primitiva Ecclesia in collatione Sacramentorum nullam fuisse differentiam inter Episcopos, & Simplices Sacerdotes. Et ita summam potestatem ordinis esse potestatem Sacerdotalem.

73 Decimo octavo Episcopus in casibus in jure expressis solemnitè, & actualiter degradatur ab ordine. Et quidem duodecim Episcopos adhibitis, cap. Felix, 15. quest. 7. Abb. in cap. Non potest, de re judic. Sylvest. in ver. Degradatio, num. 1. Clar. in pract. crimin. §. fin. quest. 74. vers. Sed quare quot Episcopi, cum tamen in degradatione Presbyteri sex Episcopi sufficiant, & tres in degradatione Diaconi, vel Subdiaconi, d. cap. Felix, & cap. seq. & cap. Degradatio, cum gloss. in ver. Canonibus, de pen. lib. 6. Dixi in cap. Aqua, infra de consecr. eccles. vel ait. Ergo Episcopos ordinem habet; alioquin non esset possibile ut actualiter degradaretur ab ordine, quem non haberet, cum privatio præsupponat habitum, cap. Ad dissolvendum, de respons. imputer. c. Ex parte, de rebus spoliat. l. Decem, ff. De verb. obligat. cum concord.

74 Neque verò in degradatione actuali considerari potest ordo Episcopalis prout est dignitas, vel officium, quia ab officio, vel dignitatibus non fit solemnitas, & actualis degradatio, sed verbalis tantum depositio, seu privatio per sententiam, ut dicitur in verbis declaratis Pontificale Romanum in tit. de degradationis forma, ibi: (Propriè loquendo quis à dignitatibus, & honoribus deponitur, sed ab ordinibus degradatur.) Ratio diveritatis est, quia officia, & dignitates sicut nuda voluntate, & verbo conferri possunt, ita & auferri, gloss. in d. cap. Aqua, in ver. Iurisdictionis, S. Thom. in 2. 2. quest. 184. art. 6. ad secundum. At verò in collatione sacramenti Ordinis sola voluntas, aut verbum non sufficit, sed opus est factio, quia sacra ordinatio verbis, & signis exterioribus perficitur, ut in decreto Concilii Tridentini sess. 23. de Sacramento Ordin. c. 3. & consequenter etiam in externa ordinis ablutione non sufficit verbalis depositio, sed exigitur factum actualis degradationis, qua miles ecclesiæ Militiæ susceptus ordinibus, & insignibus Clericalibus spoliatur, ut habetur in d. cap. Degradatio, in §. Actualis, quia omnia res per quascumque causas nascitur, per eandem dissolvitur, dicitur in cap. 1. infra de regulis jar. Bald. cons. 28. Super eo, numer. 1. ubi 3. Un-

75

76 de, ut idem Bald. dicebat in cap. Bona memoria, §. primo, numer. 3. supra de postul. Prælat. Si Cardinalis deponitur non retinet dignitatem, tamen retinet ordinem factum, qui erat in presens, quia mortificari quidem potest, sed non funditus mori, nisi cum anima, de quo latius per Abb. post D. Thomam quem citat in cap. Si quis Presbyter, numer. 6. infra de Cler. excom. ministr.

77 Decimonono, & ultimo, nestra Hierarchia a Deo traditis ordinibus sancte disposita, Sanctis, & caelestibus hierarchis conformis est, ut inquit Dionysius de Eccl. Hierarch. cap. 6. nam Ecclesia militans esse optata est triumphanti. c. Ad hoc, 89. dist. gloss. in Clem. in ver. Ecclesia triumphans novem sunt ordines Aug. libro 4. de Princip. 8. Omnia 17. de pecc. dist. 12. Ergo totidem ordines esse debent in Ecclesia, de barer. Sed in caelesti Hierarchia, & Ecclesia militanti. Atque ita si septem ordinibus adjunderis primam Tonsuram, & Episcopatum, novem ordines in Ecclesia Dei line errore calculi computabis, ut sic superior hierarchia haec inferior conformetur, ut inquit formaliter Hofian cap. Cum contingat, n. 6. supra de stat. & qual. quem totidem verbis referunt, & sequuntur ibi Joan. Andr. Butr. Card. & alii communiter Praepos. in cap. Cleros, n. 4. 2. 1. dist. Eodem argumento ex Theologis utitur Altiliodorensis lib. 4. Summe trad. 8. q. 1. dicens novem esse ordines in Ecclesia militante, sicut etiam sunt in triumphante novem ordines Angelorum; & alii septem adjungit duos alios, videlicet Episcopatum, & Archiepiscopatum. Primatum enim, & Patriarchatum censet ordines non esse, quia, inquit, non differunt nisi penes majorem, & minorem potestatem. Et eodem modo arguit Major in 4. dist. 24. quast. 1. col. 2. exultans novem esse ordines ecclesiasticos in ecclesia militante inlar triumphantis, & aliis fecerem addit, & bene, primam Tonsuram, & Episcopatum, non autem Archiepiscopatum. Itaque rationibus, & auctoritatibus firmatum est Episcopatum non solum esse ordinem proprie, prout est Sacramentum, sed etiam esse distinctum ab ordine Presbyteratus.

Non obstant argumenta pro secunda sententia Theologorum.

78 Ad primum enim responderetur intentum Concilii Florentini ibi esse tantummodo docere Armenos materiam, & formam Sacramenti ordinis in genere, non autem definire quot sint ordines. Et propterea pro modum exempli exprimit materiam Presbyteratus dicens sicut Presbyteratus traditur, &c. ponderando dictionem illam, sicut: quae est exemplificativa. l. 1. ff. de ver. signif. Et idem facit de ordine Diaconatus, & Subdiaconatus. Unde hinc non licet inferre ut in Ecclesia non sint alii ordines, quam ibi expressi. Quia exempla regulam non restringunt. l. Damno infecti, §. secunda, ff. De damno infect. cum sim. non simpliciter autem exemplum ab ordine Episcopatus, non quia non esset ordo, sed forte quia noluit dissimulare veterem hanc controversiam inter Doctores Catholicos, Theologos scilicet, & Canonistas. Praeterquam quod subsequencia verba. (Et similiter de aliis per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem.) Nec non illa: (Et sic de aliorum ordinum formis,) prout in Pontificali Romano late continentur, in sui latitudine apta sunt comprehendere etiam ordinem Episcopatus, qui traditur per impositionem libri Evangeliorum, & habet specialem formam in Pontificali exaratum, ut dictum est in decimo quinto fundamento pro sententia Canonistarum.

Ad secundum responderetur Concilium Tridentinum licet in d. c. non meminerit ordinis E-

piscopalis; tamen alibi aperte declaravit Episcopatum esse ordinem. secundum quod est Sacramentum, videlicet in c. 3. unctio. c. 4. & can. 6. & 7. ejusdem sessionis, ut abunde ostensum est sup. n. 47. & 71.

79 Ad tertium responderetur primo, negando minorem. Imo enim tenet collatio ordinis Episcopalis, licet ordinatus non sit Sacerdos. Et ita communiter teneri testatur Abb. in cap. unctio, 5. v. ff. Quod secundum, infra de Cler. per salt. prom. Unde laicus si ordinetur Episcopus, bene recipit characterem ut tenet glo. in c. sollicitudo, in ver. Subdiaconatus, 52. dist. Nam praeposteratio in collatione ordinum non vitiat, licet impedit executionem. Neque obstat c. Ex litteris, de excess. Praeterea quia illud colloquitur de executione ordinis, non autem de impressione characteris, quia scilicet non Sacerdos exequi non potest Episcopalem ordinem, sed characterem bene imprimitur ex collatione ordinis Episcopalis line

80 Sacerdotio secundum Abb. ibi sup. Sed quia opinio glossae in d. c. sollicitudo, non tenetur saltem a Theologis, ut patet ex dictis in argumento contrario n. 15. & scriptis plenus in d. c. unico, n. 6. de Cler. per salt. prom. Ideo responderetur secundo, negando majorem; illa enim proposito universalis negativa. Nullus ordo, ex necessitate Sacramenti praerequirat characterem alterius ordinis, absolute non est vera, quia episcopatus est ordo; & tamen praerequirat ordinem Sacerdotalem. Praedicta igitur propositio procedit tantummodo in aliis ordinibus, quorum nullus ex necessitate praerequirat characterem alterius ordinis. Ratio differentiae est, quia in collatione aliorum ordinum accipit ordinatus potestatem exercendi principale actum ordinis collato annexum, sicut Presbyter cum ordinatur accipit eo ipso potestatem consecrandi Corpus, & Sanguinem Christi, qui est principalis actus Sacerdotis. Ad hoc autem non praerequirunt characterem Diaconatus, vel alterius ordinis, quia potestates sunt distinctae secundum D. Thom. in 4. dist. 24. q. 1. art. 2. q. 5. Abb. in d. c. unctio, 9. de Cler. per salt. prom. & Turrecr. in d. c. sollicitudo, n. 3.

81 Ad idem arguitur in d. c. sollicitudo, n. 3. vers. Ad secundum, 52. dist. At vero quia actus principalis episcopi est ordinare Sacerdotes, c. Cleros, §. Pontifex, 2. 1. dist. c. Quamvis, 68. dist. & potestatem exercendi hujusmodi actum non potest episcopus in sua consecratione accipere, nisi etiam sit Sacerdos, cum non sit possibile ut conferat alteri ordinem Sacerdotalem, quem non habet secundum Innoc. in c. Quanto, de consuet. Sylvest. in ver. Ordo, n. 1. vers. Sed si quis Sacerdos, consequens est ut character episcopalis ex necessitate praerequirat characterem Sacerdotalem tanquam fundamentum suae potestatis, quia nimirum principalis actus ordinandi Sacerdotes esset inanis, si episcopus ordinem Sacerdotalem non haberet, sed hinc non recte inferitur, ut episcopus non sit ordo, prout illud addit Hofian. in c. Cum contingat, n. 6. de stat. & qual. quia scilicet necessario supponit ordinem Sacerdotalem, cum tamen reliqui ordines non requirant ad sui essentiam ordines praecedentes. Posset etiam tertio loco responderi ex Praepos. in cap. Subdiaconus, numer. 4. 77. dist. ubi ait. (Ita argu-

82 menta

83

84

85

menta Theologorum procedunt retento quod episcopatus non sit ordo per se separatus a Sacerdotali, sed quodam uberior facultas. Sed recenta opinione Canonistarum, quam tenui in c. 1. 2. dist. scilicet quod episcopatus sit ordo separatus, & imprimat suum characterem ista opinio non procederet, quia imò imprimeretur character; & est eadem ratio, quae in ordine Sacerdotali. Hae Praepositus, Magis tamen placet praecedens responso; quia etiam tenendo opinionem Canonistarum, verius videtur characterem Sacerdotalem esse de substantia consecrationis episcopalis per rationem superius ponderatam.

Ad quartum responderetur, ratiocinationem Soti esse valde frivolam; non enim sequitur: episcopatus confertur in die Dominico, reliqui ordines in Sabbatho. Ergo episcopatus non est ordo. Quin potius hinc licet inferre, ut sit praestantior ordo, cum confertur in solemnioribus diebus; idque satis insinuant verba c. Quod die, 75. dist. ibi: Ne tantae benedictionis Sacramentum negligenter videatur impletum.

Ad quintum patet responso ex dictis in 15. fundamento, num. 55. ubi ostensum est ordinationem episcopi habere specialem materiam, & specialem formam ab aliis ordinibus distinctam. Et mirum est Sorum meminisse tantummodo Mitre & Baculi, & aliorum instrumentorum, quae ad rem non pertinent, & misisse impositionem libri evangeliorum, quae est materia essentialis in ordinatione Episcopi.

Ad sextum similiter patet responso ex dictis supra in decimo septimo fundamento, num. 68. ubi probatum est ordinem episcopatus fuisse a Christo institutum. Nec obstat textus in d. cap. in novo, 2. 1. dist. quin potius facit pro hac parte, quia dum dicit, a Petro Sacerdotibus, id est, episcopalis cepit ordo, hoc intelligi debet passive, & idem est ac si dixisset: Petrus fuit primus episcopus a Domino institutus. Et quidem episcopus universalis ecclesiae per illa verba: Pascite oves meas, ut in c. Considerandum, & c. Fideliter, 50. dist. c. Significasti, supra de elec. gloss. in d. c. In novo, in ver. Tu es Petrus. Item non obstat d. c. Porro, 66. dist. quia tantum probat Jacobum fuisse primum episcopum ab Apostolis ordinatum, quod verum est, quia solus Petrus fuit consecratus episcopus immediate a Christo, ut ibi firmat Turrecr. & dixi late in c. 1. infra, de off. ordin. sicut non obstat quod eo tempore, quo Jacobus fuit ordinatus episcopus, non extaret liber evangeliorum; nam eadem obiectio fieri potest de ordine Diaconatus. Certum est enim Stephanum fuisse ordinatum Diaconum ab Apostolis, quo tempore nondum scriptus fuerat liber evangeliorum, qui est materia essentialis ordinis Subdiaconatus, ut scripsit in cap. fin. de Sacram. non iteram. Unde ad hanc difficultatem respondeo ut ibi dixi.

86 Sic etiam videmus in consecratione episcopi esse de substantia, ut saltem tres episcopi adhibeantur, ut patet in d. c. Episcopus cum ordinatur, 23. dist. in c. 1. & per totam, 64. dist. in cap. Si Archiepiscopus, & in cap. seq. supra de tempor. ordinat. & in Pontificali Romano, & docet Hofian. in c. unico, num. 5. & 6. vers. Item numerus, de sacra. v. n. quem ibi sequuntur Joan. Andr. Butr. Card. Abb. & alii communiter. Henricus Boich

87

88

89

90

in c. fin. de sacram. non iteram. Et ex Theologis Cajet. in 3. part. quast. 67. art. 6. Bellarm. de notu. Eccl. cap. 8. §. Quantum, & Vallar. de Sacram. dist. 243. c. 6. n. 63. quos novissime citat Franciscus Haller Parisiensis in tract. de sacra electionibus & ordinationibus, par. 1. lect. 5. cap. 2.

87 art. 2. Et tamen in consecratione primi episcopi a Petro Apostolo ordinati, certum est non fuisse adhibitos tres episcopos, cum alius Episcopus non extaret, quam Petrus, qui solus immediate a Christo fuit consecratus episcopus, & praediximus. Necesse est igitur fieri tunc temporis haec fuisse omnia ex autoritate divina pro illo tempore Apostolis collata, & ad illud tempus videtur referri posse Canon Apostolosum primum, ubi dicitur: episcopus a duobus, vel tribus episcopis ordinetur. Vel melius, hic canon videtur intelligendus de episcopis assistentibus, qui praeter episcopum consecrantem non debent esse pauciores, quam duo, possunt tamen esse plures; & idem dictum est a duobus, vel tribus. Imò cessante necessitate episcopus consecrari debet a Metropolitano cum omnibus episcopis Provinciae, ut est text. in d. c. Si Archiepiscopus, & in d. c. 1. & c. Episcopus, 64. dist. Senfus igitur est: episcopus ordinetur ab episcopo consecrante, & saltem duobus, vel tribus episcopis assistentibus: & ita si computetur consecrator in ordinatione episcopi non possunt esse pauciores tribus.

88 Ad ultimum argumentum, in quo Theologi secundae sententiae constituunt vim totam praesentis disputationis, responderetur secundum Praepos. in c. Cleros, num. 4. vers. non enim, 2. dist. ad esse ordinis ecclesiastici, & Sacramentalis non requiri, ut habeat ministerium cooperativum in ipso actu consecrationis eucharistiae, sed satis esse, ut vel quoad ipsum Sacramentum, vel quoad suscipientes cooperetur praeparando; sicut clare patet in minoribus ordinibus cap. Perlectu, 25. dist. in cap. Accipimus, cum tribus seq. 23. dist. & declarat S. Thom. in 4. dist. 24. qu. 2. art. 1. qu. 2. vers. sic idem aliter dicendum; ubi ait Ordinis Sacramentum ad Sacramentum eucharistiae ordinari, quod est Sacramentum Sacramentorum, ut dicit Dionysius de Eccl. hierarch. cap. 3. par. 3. Et idem distinctio ordinum est accipienda secundum relationem ad eucharistiam, quia potestas ordinis aut est ad consecrationem eucharistiae ipsius, aut ad aliquod Ministerium ordinandum ad hoc. Et ibi late prosequitur quomodo Ministerium cooperentur medietate, vel immediate, vel in ordine ad ipsum Sacramentum, vel in ordine ad ipsum suscipientes.

89 episcopi autem potestas quamvis non sit ad consecrationem ipsius eucharistiae immediate; quia haec est potestas Sacerdotum, ut in d. c. Perlectu, §. Ad Presbyterum, 25. dist. tamen negari non potest quin saltem immediate relationem habeat tam ad ipsum Sacramentum, quam ad suscipientes. Ad Sacramentum quidem, quia Sacerdotes, a quibus eucharistiae Sacramentum conficitur, a solo episcopo ordinantur, c. Quamvis, 68. dist. d. c. Perlectu, §. Ad Episcopum, Concilium Tridentinum sess. 23. de Sacram. ordin. c. 4. & can. 7. Quoad suscipientes vero, quia solus episcopus consignat pueros in fronte, cap. De his vero de consec. distinct. 5. cap. Quanto de consuet. c. unico, §. Per frontis, de sacra. Paction, cum alijs pra-

Pirallegetis. Quod si Oſtarius ex hoc ſolo quod dicitur ab Eccleſia infidelis; Leſtor quia inſtruit Catechumenos, & Exorcista, quia purgat Energumenos relationem habent ad Euchariftiam in ordine ad ſuſcipientes, c. Exorcista, c. Leſtor, & c. Oſtarius, 23. diſt. longe magis idem dicendum in Epifcopo, cujus miniſterio in ſacramento Confirmationis fideles armantur, & inſtruntur ad agones Mundi hujus, & prælia contra inviſibiles hoſtes, ut in c. Spiritus ſanctus de conſecr. diſt. 5. nemo enim negabit quin proximius accedat ad Euchariftiam, quantum ad ſuſcipientes Confirmationis baptizatorum, quam expulſio infidelium ab eccleſia; inſtructio Catechumenorum, aut Energumenorum purgatio.

Præterquam quod ut dicit Vaſq. in 3. par. D. Thomæ 1. 2. q. 2. diſt. 2. 40. cap. 2. n. 51. DD. oppoſitæ ſententiæ abſque ullo fundamento dixerunt ordinem debere tantum conſtitui per relationem ad ſacramentum Euchariftiæ. Quid enim inquit obſtare poteſt, quominus per reſpectum ad conſecrandos, & ordinandos Sacerdotes Miniſtros Euchariftiæ poſſit ordo conſtitui, qualis eſt epifcopatus; Et per hoc patet etiam reſponſio ad confirmationem. Nam eſt conſectio Euchariftiæ ſit ultimus actus, & conſummatio divini cultus; nihil tamen proponitur, quin potuerit conſtitui ſpecialis ordo pro conſecrandis præſbyteris, qui ad eum illum, & conſummationem perficiant; & hic eſt ordo Epifcopatus, quem conſtituit oportet ad conſecrandos Miniſtros, quia alioquin Sacerdotium fuiſſet extinctum cum Apoſtoliſis, quos Dominus in Cena conſtituit Sacerdotes novi teſtamenti, ut in Conc. Tridentino ſeſ. 21. de ſacriſ. Miſſæ, cap. 1. & can. 2.

Non obſtant argumenta tertiæ opinionis Theologiſorum.

Ad primum enim reſpondet Michael Medina lib. 1. de ſac. Homini. continen. c. 16. §. Imbecillior ubi irridet eos, qui dicunt per ordinationem Epifcopi non inprimi characterem omnino diſtinctum à ſacerdotali, ſed ſacerdotalem extendi, quoniam per talem extensionem, nihil ei diverſæ naturæ addi poteſt, quod in ipſo antea virtute non contineretur; ac proinde ſi tantum fieret extenſio à poteſtate ſacerdotali ad epifcopalem, nulla poteſtas Epifcopo tunc conferretur, quæ in ordinatione ſacerdotis collata non eſſet. Nam ſicut, inquit, extenſio non addit rei extenſæ majorem eſſentiam, aut naturam; ita etiam neque majorem virtutem ad operandum tribuit, ut patet in extenſione pellis, per quam acquiritur ſolum major loci quantitas, non autem major ſubſtantia, vel natura, vel potentia, licet hanc reſponſionem Medina impugnet Vaſquez diſt. 240. cap. 5. n. 5. eo quod extenſio characteris non ſit excogitanda inſtar extenſionis quantitatis, ſed inſtar extenſionis habitus circa varias concluſiones. Reſpondetur ſecundo exemplum quo utuntur Theologi de extenſione characteris ſacerdotalis, quam dicunt fieri in impoſitione manuum ad poteſtatem ligandi, & ſolvendi eſſe magis obſcurum, ac dubium, quam ſit principalis articulus de quo diſputatur. A plerique enim negatur hujusmodi extenſio. Ac præterea non procedit ſimile à præſbytero ad Epifcopum, quia præſbyter qui characterem ſacerdotalem accepit in potteſtione Calicis cum vino, & pa-

te ne cum hoſtia, ut in Concilio Florentino in decreto fidei, 9. ſextum ſacramentum, poſtea in impoſitione manuum non ordinatur iterum, quia non traditur ei novum inſtrumentum prout requiritur ad eſſentiam ordinationis, ſed tantum tribuitur nova poteſtas, ut poſt Sylveſtrum in ver. Ordo ſecundo, n. 4. plene probavi in c. ſin. n. 22. de ſacram. non iterum. At verò Sacerdos in conſecratione epifcopali iterum ordinatur per novam materiam, & formam, ex qua oriſtur ordinum diſtinctio, ut fuſe oſtenſum eſt ſupra in decimo quinto fundamento. Præterquam quod Sacerdos qui manuum impoſitionem accepit non dicitur ſuperior, vel major Sacerdos, quam is, qui illam non accepit. Ad epifcopum eſt ſuperior, & major ſimpliciter Sacerdos, ut eſt diſtinctum. Ergo in hoc ſecundo caſu non eſt ſimplex extenſio, ut forte in primo, ſed realis diſtinctio ordinum.

Ad ultimum reſpondetur ex D. Thomæ in 4. diſt. 24. q. 3. art. 2. q. 2. verſ. Sed contra. poteſtatem tanto eſſe altiore, quanto ad plura ſe extendit. Poteſtas autem ſacerdotalis, ut dicit Dionyſ. c. 5. Eccleſ. Hierar. extendit ſe ad purgandum, & illuminandum, Epifcopalis vero ad hoc & perficiendum. Et in reſponſione ad ſecundum oſtendit poteſtatem Epifcopalem quantum ad actum conſecrationis Corporis, & Sanguinis Chriſti non eſſe majorem ſacerdotali, ſed eſſe majorem quoad actum ſecundarium, qui eſt præparare populum ad ſuſceptionem hujus ſacramenti. Item Epifcopus majorem habet poteſtatem ſuper Corpus Chriſti myſticum, licet non ſuper Corpus Chriſti verum, ut idem docet in 3. par. q. 82. art. 1. ad 4. & in 4. & in 4. ſent. diſt. 24. q. 3. art. 2. q. 2. Et ſus reſpectibus Epifcopus habet ordinem ſuperiorem ordine ſacerdotali, etiam præſcendendo à ſacerdotio, præterea poteſtas Epifcopalis conſiderari non debet ſine fundamento ordinis ſacerdotalis, ſed prout illum includit ex neceſſitate ſacramenti, cum non poſſit eſſe Epifcopus quin etiam ſit Sacerdos, & comparatio hoc modo fieri debet, videlicet conſtituendo ex una parte ſimplicem ſacerdotem, & ex altera ſacerdotem Epifcopum, quo modo dubium non eſt quin Sacerdos epifcopus ſit major, quia non ſolum habet poteſtatem in miniſterio Altaris, ſed etiam conſecrandi miniſtros, & alia pleraque faciendi, quæ inferioribus ſacerdotibus non competunt, ut ſæpius repetitum eſt. Hinc autem non ſequitur ut ordo epifcopalis non ſit diſtinctus à præſbyterali, ſed tantum ſequitur ut præſbyteralem includat. Sicut character ordinis includit ex neceſſitate ſacramenti character. Baptiſmi, c. ſin. de præſbyter. non bapt. Et tamen non ſequitur ut character Baptiſmi, & character Ordinis non ſint diſtincti. Quia igitur in Epifcopo cumulantur duæ diſtinctæ poteſtates, & duo characteres, id eſt Epifcopalis, & ſacerdotalis, quorum unus neceſſario includit alium, propterea Epifcopus ſimpliciter, & abſolute dicitur in eminentiori ſtatu conſtitutus, quam ſimplex Sacerdos.

Abbas Claravalenſis in Concilio Tridentino ſedit inter Abbates primus ibidem.

DE ÆTATE, & QUALITATE, & ordine præficiendorum.

Cap. Vt Abbates.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficiati per privationem beneficij archidiaconi ad ordines ſumendos, quos beneficia requirunt.
- 2 Dignitates, Abbatie, Decanatus, Prepoſitura, & Archipreſbyteratus de jure annexum habent ordinem Sacerdotalem.
- 3 Et quid poſt Concilium Tridentinum, n. 8. & ſeqq.
- 4 Abbas an debeat prius beneficiari, an in Preſbyterium ordinari.
- 5 Archipreſbyter habet curam animarum, & id eſt debet in Preſbyterium ordinari.
- 6 Dignitates omnes, quibus animarum cura nulla ſubſiſt, hinc obtineri poſſunt in viginti ſecundo anno completo, ac proinde non ſunt præſbyterales.
- 7 Archimandrita idem eſt quod Abbas.
- 8 Ordines ſacros Epifcopus in vim Concilij Tridentini annuere non poteſt dignitatibus, ſed Canoniciſis, & Portionibus tantum.
- 9 Abbas de jure antiquo eſſe poterat etiam in minoribus ordinibus conſtitutus, quinimò & laicus.
- 10 Ordo annexus beneficio non requiritur contempore in ipſo actu collationis.
- 11 Declaratur, n. 11.
- 12 Capellania ſacerdotalis in Cathedrali obtineri poteſt in vigintiſimo quarto anno inchoato.
- 13 Parochialis valide conferri non poteſt ei, qui annum vigintiſimum non attigerit, ibidem.
- 14 Archidiaconatus de jure annexum habet ordinem Diaconatus.
- 15 Sed ex ſtylo ubi eſt prima dignitas poſt pontificalem, requirit ordinem Preſbyteratum.
- 16 Abbates, Decani, Prepoſiti, Archidiaconi, & Archipreſbyteri ſunt Prælati.
- 17 Abbatia an, & qualis ſit dignitas.
- 18 Et an comprehendatur in cap. Licet, il primo, de præben. lib. 6.
- 19 Abbates circulares, vel habentes uſum mitre in Synodis provincialibus præcedunt Commendatarijs.
- 20 In Concilio Tridentino ſedebant immediate poſt Epifcopos.
- 21 Abbas Claravalenſis in Concilio Tridentino ſedit inter Abbates primus ibidem.
- 22 Generales ordinum in Concilio Tridentino poſt Abbates collocati fuerunt, & inter hos primus Generalis ordinis prædicatorum.
- 23 Decanus eſt honorabilior de Capitulo.
- 24 Decanatus an ſit dignitas, & n. ſeqq.
- 25 Decanus non eſt de capitulo niſi ſit etiam Canoniciſis, vel hoc habeat conſuetudo.
- 26 Prepoſiti, & Decani rurales non habent dignitatem.
- 27 Prepoſitura an ſit dignitas.
- 28 Prepoſiti in Germania, Belgio, & Polonia dignitatem habent, & alicubi juſriſdictionem, & curam animarum.
- 29 Archidiaconus de jure eſt prima dignitas poſt pontificalem, & caput Capituli.

- 27 Et ad eum ſpectat Capitulum convocare.
- 28 Ac ſi renuerit, cogi poteſt ad Ordinario.
- 29 Capitulum convocare de conſuetudine ſpectat ad Decanum, ibidem.
- 30 Archidiaconatus dignitas an ſit major Abbatiali, vel e converſo, & n. 31.
- 31 Archipreſbyter an ſit major Archidiacono, remiſſive, & n. ſeq.
- 32 Ordo letore non eſt attendendus quando ex aliquo iuribus apparet varius, & inverſus.
- 33 Decanus an ſit major Prepoſito, vel e contra, ibidem.
- 34 Impeditus ex juſta cauſa ſuſcipere ordines ſuo beneficio annexos, quamvis non ſit ipſo jure beneficio privatus, tamen privari debet.
- 35 Quod procedit culpa ſua ad talem ſtatum pervenit, ut promoveri non poſſit, alius ſecus.
- 36 Item procedit in eo, qui impedimentum prius contractum in ordinatione ſua ſubtrahit.
- 37 Infirmus præbet juſtam cauſam excuſationis privatione beneficii ob non promotionem ad ordines, ſicet ex propria culpa provenierit.
- 38 Beneficium ſacerdotale an requiritur ut quis actu ſit præſbyter tempore collationis, an verò ſufficiat aptitudo. Late diſcutitur uſque ad n. 60.
- 39 Quid ſi Eccleſia ſit Parochialis.
- 40 Quid in dignitate Curata, & Collegiata Eccleſia etiam Parochiali.
- 41 Quid ſi ſit dignitas non Curata.
- 42 Et quid in Canoniciſis, præbendis aut portionibus præſbyteralibus in Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia.
- 43 Beneficia ſimplicia de jure communi non habent certos ordines annexos, ſed ad illa obtinenda ſufficiunt prima Clericaliſis Teſtatura.
- 44 Aliquando tamen habent ordines annexos ex ſundatione, privilegio, conſuetudine, vel ſtatuto.
- 45 Ordinum annexio duplex.
- 46 Ordinum annexio reſpectu actus requirit ordinem in ipſo actu collationis beneficii, alius non tenet collatio.
- 47 Epifcopatus habet annexum ordinem Diaconatus reſpectu actus, majores verò reſpectu aptitudinis.
- 48 Commenda Parochialis Eccleſia fieri non poteſt, niſi actu Sacerdoti.
- 49 Ordinum annexio reſpectu aptitudinis non requiritur ut quis habeat ordinem annexum tempore collationis, ſed ſatis eſt ut infra tempus à jure præfixum ſeſcariat promovendi.
- 50 Expectans Apoſtolicum an poſſit acceptare præbendam, cui reſpectu actus annexus eſt ordo ſacerdotalis, ſi actu non ſit Sacerdos.
- 51 Fundationi beneficii per clauſulas generales Papa non cenſetur derogare.
- 52 Ordinum annexio reſpectu aptitudinis non requiritur atatem ordinis in ipſo actu collationis, ſed ſatis eſt ut proviſus ſit in ea ætate, ut infra annum promoveri poſſit, & n. ſeqq.
- 53 Capella, in cuius fundatione cautum eſt ut Capellanus per ſeipſum Miſſas celebrare teneatur, conferri poteſt ſimpliciter Clerico, in ea tamen ætate conſtituto, ut infra annum poſſit in præſbyterium ordinari.
- 54 Capellania in Cathedrali, quarum capellani à capitulo electi, reſervantur miſſas conventuales canonicis, & divinis intereſſe, ſunt ſacerdotales aptitudinis.